47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 722 Կ. ՊՈԼԻՍ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 8/21 1903 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 29 ՋԷՄԱԶԻՒԼ ԱԽԷՐ 1321 — 8 ԷՅԼՈՒԼ 1319

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՏԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապի Ալի Մասաէսի, 38

Խմբագրութեան ու զրաւած գրութիւններ եւ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքիար

ՀԱՅԱԳԻՐ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
اومنیجه یومی وسیاسی غزیتدر
صاحبی امتیازی : اوهانس فریج
اداره خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԳԻՆԸ ԱՆԴՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ,
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԿԵԱՆՔԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

15 Սեպտ. 1903

Այս անգամ վերջապէս կարող պիտի ըլլամ քանի մը խօսք ըսել տեղիս հայ առևտր. մարդոցմէ կազմուած գաղութին մասին, շնորհիւ Տ. Թէոդորոս Հր՝ որ առանց որ և է նիւթական ապիկալութեան Լոնտոն եկաւ և Ս. Պատարագ մատոյց Աստուածածնայ տօնին առթիւ և Լոնտոնցի Հայերս ժամերգութեան կարօտը առինք։ «Առանց նիւթական ակնկալութեան» բառերը չեղաւ ուզեցի որովհետև տեղիս առևտրական անձերէ բաղկացած չորս-հինգ հարիւր հոգւոյնց գաղութէն միայն 19 հոգի ներկայ էին որոնցմէ երկուքը կին և գրեթէ բոլորն ալ աղքատ դասակարգէն, անանկ որ խեղճ քահանային ճամբու ծախքը իսկ չգոյուեցաւ։

Kilburnի բարի մայրապետները այս անգամ ևս բարեհաճած էին իրենց մասքը ու կոկիկ մատուռը մեր եկեղեցականէր Հայերուս տրամադրութեան տակ դնելու...անուտիրաբար։

Տէր Զուռայեցի Հայրը չեմ գիտեր քանի՛երորդ անգամը ըլլալով չեշտեց մեր Լոնտոնի հայերուս մատուռ մը ունենալու անհրաժեշտութիւնը, և մաղթեց որ ուրիշ կրօնական մը երանի թէ յաղողի մեզ կրօնապէս իրար բերելու մասին։ ցաւեցաւ տեսնելով որ եկեղեցի այցելողներուս թիւը տակաւնուազած էր և կերպով մը Լոնտոնցիներուս եկեղեցասիրութիւնը Յիսուսի Սամարացի կնոջմէն ջուր ուզելուն նմանցուց. սակայն ես քիչ մը կարճատես ըլլալուս չկրցայ տեսնել թէ այս երկուքը իրարու հետ ի՞նչ առընչութիւն ունէին։

Պատարագէն առաջ Տէր Հօր հետ տեսակցութիւն մը ունեցայ ուր ըսաւ.

—Մէկնչէսթրի պաշտօնէս հրաժարելս վերջը Լոնտոն եկայ և բանակցութեան մտայ Հայ վաճառական գաղութին երեւելիներուն հետ և գրեթէ որոշուեցաւ որ, ես Լոնտոն հաստատուիմ տարեկան 80 ոսկի թոշակով։ Գործերը այս վիճակին մէջ էին երբ Մրազան Հայրապետը զիս Էջմիածին կանչեց, քիչ ժամանակ վերջը երբ նորէն Լոնտոն դարձայ, չեմ գիտեր ինչո՞ւ ամէն կարգադրութիւն ջուրը ինկած էր։ «քեզ չենք ուզեր» ըսին։ հիմակ քանի մը շաբաթէն Էջմիածին կը վերադառնամ ընտանեացս հետ միասին։»

Իսկ այն լուրը որ անցածները Մանզումէ հրատարակած էր, Ուրմիոյ մէջ իրեն պաշտօն մը տրուած ըլլալուն մասին, չեմ գիտեր թէ ինչ խորհիմ. եթէ այդ լուրը չնտակ է՝ ինչպէս կ'ըլլայ որ Տէր Հայրը սակաւին Լոնտոն մնալու կամք կ'ընէ, բան մը որ թէ՛ ինծի ընտաւ և թէ իր քարոզին մէջ կամացուկ մը հակցուց։

Ասանկ եղեր է, անանկ եղեր է՝ տարբերութիւն չկրեր. եթէ բան մը կայ տակաւին և մէջտեղ կը մնայ այն ալ մենք՝ խեղճ լոնտոնցիներս ենք հիմակ որ գէշ աղէկ Տէր պապանիս ալ կորսնցուցինք։ կ'երեւայ որ նորէն պատարագ տեսնելու համար հռոմէական եկեղեցին երթալու պիտի պարտաւորուինք. իսկ եթէ տեղ մ'ալ չերթանք, մրն է կ'ըսէք այս երկու չարեաց փոքրագոյնը։

* * *

Անցած շաբթու, իբր Մանզումէի բղբակից (կ'ստորագծեմ այս բառերը), հրաւիրուած էի ներկայ գտնուիլ Fresh air fundի մէկ գիւղագնացութեան։ Այս բարեգործական միութիւնը «ամէնէն ածան բարեգործութիւն»ը անուանով ճանչցուած է և Ս. Արթիրը Բիրսըն ընկերութիւնը կարգ մը թերթեր կը հրատարակէ. այդ թերթերուն միջոցաւ ամէն տարի 9 բէննիոց հանգանակութիւն մը կը բացուի և գոյացած դրամովը աղքատ, որբ ու անտէր երկսեռ անչափահասներու միօրինակ և վատառողջ կեանքը գէթ առժամանակեայ կերպով բարւոքելու կը գործածուի։ Այս ինը բէննին բաւական է մէկ տղէկ մը մէկ օր մը երջանիկ ընելու, մատակարարելով անոր ճաշը—որ միսի կարկանդակէ կը բաղկանայ— նաև թէյը—որ ուզածին չափ թէյ, կարագ, հաց և կտոր մը քէյք է;—բաց ի երկաթուղիի տոմսակէն։

Հանգանակուած բոլոր դրամը այս նպատակին կը գործածուի, և նոյն իսկ բէնի մը չի զեղչուիր՝ մէջէն գրագրի և թղթատարի ծախքերուն համար՝ որոնք բոլորովին ընկերութեան գրպանէն կ'երթան։

Մեծ ու պզտիկ Լոնտոնցիին համար գիւղ երթալուն չափ գեղեցիկ ուրիշ զբօսանք մը չկայ։ country կ'ըսէ՝ խենթ կ'ելլայ։ Ու իրաւո՛ւնք ալ ունին, հաղարաւորներ կան որ տարին տասներկու ամիս Լոնտոնէ դուրս ելլելու առիթ չունին։ Այս օրուան խումբը 800 մանչերէ և աղջիկներէ կը կազմուէր՝ որոնց ամէն մէկ հարիւրին հինգական հոգի կը հսկէին և պարապ տեղը կը ջանային՝ զանոնք քիչ մը լուսնելու, գոնէ ճամբորդութեան պահուն։ սակայն որո՞ւ կ'ըսես, տղաքը տղայ են ամէն երկրի մէջ։ Ժէջլտուքը և վայնասունը չափ ու սահման չունին, շոգեկառքին մէջ ամենքն ալ պատուհանին մօտ նստիլ կ'ուզեն, թէև ճամբորդութիւնը շատ կարճ է, հաղիւ 12 մղոն։ Տղոցը մէջ ամէն տեսակը կայ, աղքատ՝ սակայն մաքուր ու կոկիկ հագուածէն բռնէ մինչեւ ուրիշները որ ոչ գուլպայ ունին և ոչ կօշիկ։ կարգ մ'ալ կայ որ գուլպայի կօշիկի չի նմանող բան մը հագած է որ միշտ իրմէն կամ շատ առաջ կ'երթայ և կամ ետեւ կը մնայ։ Հոգերէնին է իրենց. գի՛ւղ կերթան կոր։

Ինծի համար կրկնակի հաճելի եղաւ այս ժամանցը, քանի որ կը յիշեցնէր իմ մանկութեան օրերս՝ երբ Ր. Հիսարի գիւղին Հայ վարժարանը կ'երթայի։ հոն, ամէն չորեքշաբթի և ուրբաթ առաւօտ երեւուն քառասուն զոյգ աչքեր մեր կառավարիչին, Խաչատուր պատուելիին վրան էր, հանկնալու համար թէ երեսը կը խնդա՞ր կոր, մեղ վերը պիտի հանէ՞ր»։

Հիմակ մեր փոքրիկներուն դառնանք. երկաթուղիի կայարանէն մինչև Էբբիէկի անտառակը կէս մղոնէն քիչիկ մը աւելի է և ամբողջ ճամբան մասնաւորաբար ջրել տրուած է տղայոց հանգստութեանը համար։ Ճամբուն երկարութիւնը մէկուն աչքին չերեւար, դժուարութիւնը վերադարձին է, ուր տղաքը միշտ ետ կը մնան յոգնած ըլլալնուն և կամ թէ ետ դառնալ չուզելնուն համար։ Անտառը շատ գեղեցիկ է, և, թէև մասնաւոր խնամուած ծառեր անկուած են, սակայն և այնպէս բաւական թաւուտ է և զբօսանքի տեղար վայր մը՝ պզտիկներուն համար։ Տղաքները բոլոր ճամբուն երկայնութեանը իրարու գրպանէն թաշկինակ կը քաշէին և անսահման քրքիջներ կը պոռթկացնին, մինչ աղջիկները կարծես աւելի թունաւոր են ծաբրի նման իրենց յաւիտենական պաճուճապատանքը թեւերուն տակ առած։ Մինչև որ անտառը հասին, հսկողները մին ի կարգ կը հրաւիրէ զանոնք և կարկանդակները կը բաժնէ. ասոնք շուտով կ'անհետանան կոկորդներէ վար։ ու խաղերը կը սկսին. տեսածիս նայելով՝ իրենց ամենէն սիրականը իրարու գլխարկը ծառերու վրայ նետելն է, ա՛լ գործ չունիս նէ մի առ մի գաւազաններով վար առնելու աշխատէ. «պէր տիր պիր» ալ շատ կը սիրեն եւ կ'ընեն հազար ու մէկ այն չարաճճիութիւնները զորս ունին ատ տարիքի տղաքը։

Հսկողները կրկին և կրկին խնդրեցին որ ես ալ մեր տեղական խաղերէն բան մը սովրեցնեմ։ Ես ալ ճարահատած՝ «պօխճա»ի խաղը ներկայացուցի իրենց. երեք ճաքէթ ախբէով մը իրար կապեցի և խաղը սկսանք։ Իրենց ա՛յն ատենան հաճելի թուեցաւ որ քանի քանի խումբեր սկսան միւսնոյնը ընել և նոյն իսկ խոտացան որ ուզեն ալ պիտի խաղային։ Ուրիշ քոյր եղբայր էին, ա՛լ կրնամ հիմակուընէ երեւակայել կարգ մը օրհնութիւններ հօրմէն, մօրմէն և կամ երկուքէ՛ն ալ։։։ այդ խաղը սովրեցնողին։

Անտառին անտառին մէջ ամէն մէկ անկիւնը տղաք կան, և շատ դիւրին է զանազանել ուրիշներէ, որովհետև բոլոր մերինները վիզերնուն կախուած ունին խաչաքարի մը կտոր, որուն վրայ գրուած է տղուն անունը և հասցէն, և եթէ պատահմամբ կորսուելու ալ ըլլան, (բան մը որ շատ քիչ անգամ կը պատահի) ոստիկանութիւնը կը վերադարձնէ հասցէին։

Ժամը 5ին թէյի զանգակը կը հնչուի որ անտառին միւս ծայրէն կ'իմացուի. սակայն ասոր պէտք չկայ, զոնէ այս պարագային, վասն զի իրենց անօթի փորերին թէյի ժամանակը իմացուցած է և զանգակէն առաջ արդէն մեծամասնութիւնը մեղուներու պէս սեղաններու չուրջը շարուած է։

Այս բարեգործական հաստատութիւնը որ Լոնտոնէ զատ բոլոր մեծ քաղաքներուն մէջ մասնաճիւղեր ունի, (հաստատուելէն մինչև այսօր, որ տասը տարի է), 900,000է աւելի տղայոց գեղեցիկ և օգտակար ժամանցներ պարգեւած և իրենց փոքրիկ թոքերը մաքուր օդի պաղարով մը լեցուցած է — ահիկա տեղական բացատրութիւն մըն է։— Միայն այս տարուան հանգանակութիւնը հասած է 4000 ոսկի փառաւոր գումարին, ամէնքն ալ չորսական դրուշով, ո՛չ պակաս, և բոլորովին պիտի գործածուի մինչև ներկայ ամսոյս վերջը՝ երբ հաշուեկշիռը հրատարակուի։

* * *

Այս շարթուան թղթակցութիւնս փակելէ առաջ, ես ալ՝ որ ինքզինքս քիչ թէ շատ «Մանզումէական»ս կը համարիմ, կ'ուզեմ «Մանզումէ»ի երկսեռ ընթերցողներուն ուրիշ կերպով մ'ալ օգտակար ըլլալ, մանաւանդ ամէն անոնց որ պատկերաղարդ քարտ-բօսթալներ հաւաքելու սկսած են։ կը խոստանամ տեղական տեսարաններով քարտեր ղրկել ամէն անոնց՝ որ հաճին ինձ ղրկել քարտով մը իրենց անունը և հասցէն, իսկ իմինս կը գտնէք ստորև և ես մնամ ձերդ միշտ.

(Սբօրթցմէրը) ԱՐՇԱԿ ՖԻՆՃԱՆ
44 Bedford Street,
Strand, London, W. C.

ՅԱՐԴԻՆ ՄԷԿ ՆՈՐ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ

ԶՄՐԱՆ ՄԷՋ ԹԱՐՄ ՊՏՈՒՂՆԵՐ
Ճ Ա Շ Ա Կ Ե Լ

Անխուսափելի մտածում մը թէ աշնան այս դաղջ օրերուն պիտի յաջողէն օրեր՝ ուր մենք քիչ տրտմութեամբ չէ՛ որ պիտի դիտենք մեր չորս դին բարդ բարդ ձիւնի ու սառոյցի խաւերը ու այդ օրերն ալ շատ հեռի չեն երեւիր, անանկ կը կարծուի որ մարդիկ ձմրան մէջ աւելի սրտնեղ կը դառնան։ Եւ սակայն ասոր պատճառը ցուրտը չէ՝ քանի որ անոր դէմ ունինք ճարճատիւնով վառուող վառարանը, այլ կարգ մը զրկումներ որոնց շնորհումը դարուընը կամ ամառը կրնայ վերադարձնել միայն։ Այդ զրկումներուն էն մեծն է պտուղներու չգոյութիւնը որոնք մարդուս մտնունդին է՛ն մեծ մասը կը կազմեն։ Որքա՜ն փափաքելի է տեսնել ձմեռնային ամուլ շրջանին մէջ սեղաններու վրայ կանանչ, դեղին, կարմիր պտուղներ ախորժակ զրգռելու չափ աղուորութիւնով։ Թողունք պահ մը մեր ուրախութիւնը ճաշակման համար, և քիչ մը մտաբերենք պտղավաճառները որոց ամենէն մեծ շահը ապահովուած կ'ըլլայ երբ իրենց անլոյս մառանին մէջ պատրաստ ունենան եղանակէն դուրս փնտռուած պտուղներ։ Հետեւաբար շահեկան չէ՞ խօսիլ միջոցի մը վրայ որ քիչ ծախքով և անհաւատալի դիւրութեամբ մեզ կրնայ աղատել, թէև աղքատ՝ սակայն անդութ մանաւներէն, որոնց բերնին հոտը ա՛լ չի քաշուիր երբ հիւանդի մը համար անճրկած պտուղ մը փնտռելու կ'ելնենք. ու երբ գտնենք ա՛լ, փտած մգլոտած բան մը քիմիայի պէս կը շնորհեն մեզի։

Մտքէ կ'անցնի՞ որ յարդը կենդանիներու այդ պարզ կերը կրնայ մեր օգիքը ազատել սղավաճառ մանաւներէն, ա՛յնքան լաւ դեր մը ունենալով պտուղներու թարմ պահպանման համար։ Բարի գիւղացիին ի՞նչ մեծ աչքի լոյս երբ պտուղները այնքան առատ են ձիւնի այս տարուանին նման. խեղճերը չուարած են ինչ ընէնին. ուտող չկայ կ'ստիպուին շան մսի գնով ծախել ու դեռ մեծ մտա՞ մը փաբցնելով նեսել։

Պտուղներուն թարմ պահպանման համար թէև գիտական ու գործնական կիրարկումներ եղած են, սակայն ասոնցմէ և ոչ մէկով չէ կարողացուած զանոնք պահել բուն իսկ ժամանակին պահանջուած համաձն ու հոտով։

Մտիկ ըրէք պատմութիւն մը։

Օրին մէկը հողագործ մը հունձքի մեքենային տեղը կը փոխէ ու մեքենայէն ելած յարդի մաներու՞քները մօտը գտնուած խնձորի ծառին տակը հաւաքել կուտայ անգիտակցաբար. փչող քամիները ամէն օր ծառէն կը բրցնեն խնձորներ. մինչ ագարակին հաւերը յարդի դէզը փորելով փորփտկելով խնձորները կէս մը կոցելէն վերջը կը թաղեն մէջը։ Գարունը կը լմնայ. ձմեռը կուգայ կ'անցնի. հօտուղները Մարտին վերջը երբ խնձորենիին տակի յարդին դէզը կը ցրուեն ո՞րչափ մեծ կ'ըլլայ իրենց ուրախութիւնը երբ կը տեսնեն տասնեակ մը փայլուն, դեռ ծառէն նոր փրցուած՝ նման թարմ գիրուկ խնձորներ, որոնք մարդուն բերնին ջուրերը կը վազցնեն։ Ուշադրութեամբ կը դիտեն որ խնձորներուն վրայ գտնուած յարդին թանձրութիւնը 35 սանթիմէտր եղած է. ու ամբողջ ձմրան մէջ աղացած ձիւնախառն անձրեւները երբէք չեն կրցած ներսը ներս։ Այդ անկընկալ յաջողութենէն քաջալերուած, հետեւեալ աշնան նորէն փորձի կը սկսին, այս անգամ 25 սանթիմէտր թանձրութեամբ յարդի խաւերուն տակ կը չարեն, կարգ մը խնձոր, կարգ մը դեղձ կարգ մը տանձ ու այսպէս շատ բակիցին գաւաթը, համբերէ՛ տեսնենք, հարկաւ բան մը պիտի ըլլայ։

—Ի՞նչ պիտի ըլլայ գոչեց մարդը, ալ կարելի՞ բան է ասկէ աւելի համբերել։

—Ցաւ խօսէ, սաստեց Շաւարշ, հիմա դուրսէն մեղ կը լսեն։

—Թող երթան լսեն, ես մարդէ քաշուելու պէտք չունիմ։

—Համբերէ՛ կրկնեց Շաւարշ, գիշերները յղի են, ո՛վ գիտէ ինչ բաներ կրնան պատահիլ։

Գիներորդը երկու ժամէ աւելի տեւեց որուն միջոցին երկուքն ալ պէտք եղածին չափ տաքցուցին իրենց գլուխը։

Միւս կողմէ Մատամ տ'Ամօրիօ ալ պարապ կեցած չէր, երկար դիմադրութիւններէ ետք վերջապէս համակերպած էր Շարամովի հետ ճաշելու առաջարկին և որովհետեւ ներկայանալի բնակարան մը չունէր ինք Բարիզի մէջ, այնպէս համոզած էր հանքատէրը թէ, կարելի չէ որ իր տունը տանի զինք և թէ հասարակաց կարծիքէն չը դատապարտուելու համար անհրաժեշտ էր այս նախադգուշութիւնը ընել։ Շարամով այնչափ անձնատուր եղած էր աւաղակուհիին հետ գլուխ գլխի առանձնանալու գաղափարին որ, ո՛չ տեսնողուած տան հանդամանքը հասկանալու դիտումով դէպ ի դրան առջեւ գնաց որուն չորս կողմը ակնարկ մը պտրտցնելով հասկցաւ որ դժուարամատչելի տեղ մը չէր ան և օթէլի մը երեւոյթը ունէր։

Վրացին վանելով որ Շարամովի հետքը կը կորսնցնէ, փութացուց Շաւարշը որ ամէն զոհողութեան փոխարէն իրենք ալ ներս մտնեն ու դռնէ հեռուէն հասկնան տան մէջ անցած դարձածները։ Երիտասարդն ալ ներս մտնելու գաղափարէն էր, բայց կը վախնար որ աւաղակները հոս ալ պաշարած կ'ըլլային զիրենք և Մարսիլիոյ Օթէլին մէջ եղածին նման, կողոպտուի ժամուն՝ դուրս կ'ելլէին մէկ մէկ ծակերէ։

Հեռաքրքրութիւնը սակայն այնչափ բուռն էր երիտասարդին մէջ որ ինքզինքը բախտին յանձնելով մտաւ տունէն ներս ու վարժ յաճախորդի մը ձեւերով սկսաւ խօսիլ։ Պանդոկապետուհին սիրալիր ընդունելութիւն մը ընելով երկու ընկերակիցներուն, հարցուց թէ ճաշել կուզէ՞ն, և անոնցմէ ստացած հաստատական պատասխանին վրայ մեծ սրահ մը առաջնորդեց զիրենք, որ զարդարուած էր մեծարժէք կահերով և կազի առատ լոյսով մը լուսաւորուած։

Այս սրահը բաւական ընդարձակ էր որուն չորս կողմը փոքրիկ սենեակներ կային առանձին ճաշել ուզողներու համար։ Երկու ընկերներ երբ ներս մտան սրահէն, արդէն Շարամովի կոչտ ձայնը կը լսուէր դիմացի սենեակներէն մէկուն մէջէն։ Հետքը գտած էին և պանդոկապետուհիէն խնդրեցին որ իրենց համար ալ մասնաւոր սենեակ մը յատկացնէ։

Գիրուկ կինը պատահարար բացաւ կողմնակի սենեակներէն մէկը որ դէմը կ'ելնար Շարամովի նստած սենեակին։ Երկու ընկերները գինի և աղանդեր ապսպրելէ ետք բոլորուեցան սեղանին չուրջ և սկսան լուռ ու մունջ իրարու երես նայիլ խորհրդաւոր երեւոյթով մը։ Մատամ տ'Ամօրիօի քրքիջները ու Շարամովի կոչտ արտասանութիւնները կ'արձագանգէին սենեակէն ներս, որուն քանի՛ ունկնդրէին այնքան կը գրգռուէին երկուքն ալ։

Վրացին մէկ քանի գաւաթ խմելէ ետք,

—Մե՛նք ի՞նչ ընելու եկանք հոս, ըսաւ, մինթէ մենք ալ ի լոյս ասոնց չաղակրատութիւնները մտիկ ընելո՞վ պիպիտի անցընենք։

—Համբերէ՛, պատասխանեց Շաւարշ չարունակ գինի լեցնելով ընկերակցին գաւաթը, համբերէ տեսնենք, հարկաւ բան մը պիտի ըլլայ։

—Ի՞նչ պիտի ըլլայ գոչեց մարդը, ալ կարելի՞ բան է ասկէ աւելի համբերել։

—Ցած խօսէ, սաստեց Շաւարշ, հիմա դուրսէն մեղ կը լսեն։

—Թող երթան լսեն, ես մարդէ քաշուելու պէտք չունիմ։

—Համբերէ՛ կրկնեց Շաւարշ, գիշերները յղի են, ո՛վ գիտէ ինչ բաներ կրնան պատահիլ։

Գինարբուքը երկու ժամէ աւելի տեւեց որուն միջոցին երկուքն ալ պէտք եղածին չափ տաքցուցին իրենց գլուխը։

Միւս կողմէ Մատամ տ'Ամօրիօ ալ պարապ կեցած չէր, երկար դիմադրութիւններէ ետք վերջապէս համակերպած էր Շարամովի հետ ճաշելու առաջարկին և որովհետեւ ներկայանալի բնակարան մը չունէր ինք Բարիզի մէջ, այնպէս համոզած էր հանքատէրը թէ, կարելի չէ որ իր տունը տանի զինք և թէ հասարակաց կարծիքէն չը դատապարտուելու համար անհրաժեշտ էր այս նախադգուշութիւնը ընել։ Շարամով այնչափ անձնատուր եղած էր աւաղակուհիին հետ գլուխ գլխի առանձնանալու գաղափարին որ, ո՛չ տեսնողը ո՛չ ալ պարագան նկատողութեան առնելու դատողութիւն մնացած էր վրան։ բաւական էր որ «Բարիզի հիացում աղդող կնոջ» հետ ժամադիր ըլլալու յաջողած էր և այս երջանկութեան արժանանալէ ետք ալ միւս կէսերը երկրորդական սեպելով, չէր իսկ մտածած անոնց վրայ։

Շաւարշի ու վրացիին նման, աս երկուքն ալ երկու ժամէ ի վեր կը խմէին անընդհատ։ Տիկինը խիստ թեթեւ գինի ապսպրած էր, որմէ չատ քիչ քանակութեամբ խմել կը ձեւացնէր, իսկ հանքատէրին դաւաթը կը լեցնէր չարունակ բարկ գինիով ու չկրնալով զուարճալի խօսակցութեան թելը շէնչող ոճով կը ճառուղէր, կը խնդար ու կը խելայեղէր արդէն իր վրայ հիացքանչ եղող Շարամովը։

Այս բոլոր դարձուածքներուն ներքին նպատակը ուրիշ բան չէր, բայց եթէ աւիթ մը ստեղծել ու չահագործել միամտութիւնը հանքատէրին, որ բերնին ջուրերը կը վազցնէր գեղանի կնոջ պչրանքներն ու կոտրտուածքները դիտելով։

(Շարունակելի)

ՎԱԶՈՒԱՆ ԹՈՒՐՈՎ

Խիստ շահեկան յօդուած մը ՏՈՒԹ. Վ.Վ.ԱՆԹԷՆ ՆԱԼԲԱՆԷ —»ԿԻՆԸ, ԻՍԹԷՐԻՆ եւ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ«—

(Յատկապէս ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ համար գրուած)

մը միրգեր։ Արդիւնքը յուսացուածէն աւելի զոհացուցիչ կ'ըլլայ։

Մէնակ, խնդիր է թէ՝ պտուղները ինչպէս կրնան թարմ պահուիլ յարդի կոտրտուքներուն մէջ։—Պատճառը այն է որ պտուղները միշտ և միշտ հաւասար ու կանոնաւոր տաքութեան մը մէջ կը դանուին. սակից զատ, ծածկուելովնին խոնաւութենէ, միքրոպներէ, թթուածնէ և այն է բոլորովին զերծ կը մնան։ Դիտելի պարագայ մ'ալ կայ. սա թէ, հապա եթէ պտուղներուն մէջ հասունցած կամ անցածնե՞ր կը գտնուին։ Սակայն հոս յայտնենք որ, յարդի փչին այդ փտտումները ծծելով կը չորցնէ և երբէք չի թողուր որ միւսներն ալ վնասուին, ապրուին։ Ու երբ ուզած պտուղնին կարգ կարգ չարած լմնցուցած են, ի պահպանութիւն, դէզին բոլորտիքը ցիցերով կը շրջապատեն ամբողջ տարածութեան վրայ կարծր կաւ մը քաշելով։ իսկ եթէ ուզենք խաղող պահել, այս՝ սովորական պտուղներուն պահպանման կերպէն շատ քիչ կը զարտուղի։ տոպրակներ կան մասնաւորապէս չինուած որոնց մէջ կ'առնուին յարդախոյով ծածկուած ողկոյզները։ Անա այսպէս կրնան պահուիլ նաև դեղձը, ծիրանը մինչեւ իսկ պամեան, պատինանը և ուրիշներ։

Ըրէ՛ք, փորձեցէ՛ք անգամ մը և վստահ եղէք որ հեռի չէ ճշդութենէ. ու երբ անգամ մը յաջողիք, մարի գոհունակութեան պիտի ընկերանայ նաև քիմքի վայելքը։

ԵՂԻՇԷ ԲԱԲԱՆԵԱՆ

ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐ

ՖԷՄԻՆԻԶՄ, ՍԷՐ, ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Մարդուն և կնոջ վրայ օրէնքներ դրուած են. — Մարդուն՝ աշխատելու օրէնքը, իսկ կնոջ՝ ծննդաբերութիւնը։ Թէև, մեր գիտութեամբ, այս ամէնը փոխած ենք, սակայն մարդուն ու կնոջ օրէնքը անխախտ կը մնան։

—

Երբ կինը իր մասնաւոր գործին յատկացուի, ա՛լ չպիտի պահանջէ մարդը ո՛չ ալ պարագան նկատողութեան առնելու դատողութիւն մնացած էլ վրան։ բաւական էր որ «Բարիզի հիացում աղդող կնոջ» հետ ժամադիր ըլլալու յաջողած էր և այս երջանկութեան արժանանալէ ետք ալ միւս կէսերը երկրորդական սեպելով, չէր իսկ մտածած անոնց վրայ։

Շաւարշի ու վրացիին նման, աս երկուքն ալ երկու ժամէ ի վեր կը խմէին անընդհատ։ Տիկինը խիստ թեթեւ գինի ապսպրած էր, որմէ չատ քիչ քանակութեամբ խմել կը ձեւացնէր, իսկ հանքատէրին դաւաթը կը լեցնէր չարունակ բարկ գինիով ու չկրնալով զուարճալի խօսակցութեան թելը շէնչող ոճով կը ճառուղէր, կը խնդար ու կը խելայեղէր արդէն իր վրայ հիացքանչ եղող Շարամովը։

Այս բոլոր դարձուածքներուն ներքին նպատակը ուրիշ բան չէր, բայց եթէ աւիթ մը ստեղծել ու չահագործել միամտութիւնը հանքատէրին, որ բերնին ջուրերը կը վազցնէր գեղանի կնոջ պչրանքներն ու կոտրտուածքները դիտելով։

(Շարունակելի)

դուն գործին խառնուիլ հանքերու եւ արտերու մէջ։

—

Հասարակաց կարծիք կազմողը կինն է։ Եւ կինը՝ մանաւանդ մեր դարուն մէջ՝ շատ զօրաւոր է։

—

Կիները, մանաւանդ ամուսնացածները, շատ լաւ գիտեն թէ բարձր նիւթերու վրայ խօսիլը՝ լոկ խօսիլ է, եւ թէ այր մարդը կը փնտռէ և կ'ուզէ լոկ մարմինն ու անոր զարդերը։ Կանացի ամէն դատարկութեան նպատակն է այրը հրապուրել. ոմանք երաժշտութիւնով կը հրապուրեն կամ մազի խոպոպիքներով, ուրիշներ՝ հմտութեամբ կամ քաղաքացիական առաքինութիւնով։ Նպատակը նո՛յնն է.— հրապուրել մարդը՝ անոր սիրանալու համար։

—

Մեր ժամանակի կնիկներուն համար զուակները՝ ուրախութեան, հպարտութեան կամ իրենց կոչումին կատարումը չեն։ Այլ երկիւղ, մտահոգութիւն անվերջ վիշտ, տանջանք։

Ամուսնութիւնը իր արդի վիճակին մէջ, բոլոր տուներուն ամէնէն պժգալին է.—Եսամոլութեան դերագոյն ձեւը։

—

Նախանձն ալ ամուսնութեան գաղտնիքներէն մէկն է զոր ամէնքը գիտեն, զոր ամէնքը կը ծածկեն. նախանձոտութիւնը չկրնար չգտնուիլ երկու ամուսիններու մէջ որոնք անպարկեշտ կ'ապրին։

—

Սովորաբար կըսեն թէ կինը այնչափ հրապուրիչ եղած է քաղաքակրթութեան ընթեռած միջոցներով որ կրցած է մարդուն տիրանալ=(խօսքը անզուակ կիներու վրայ է)։ այդ վիճակը ոչ միայն կեղծ է այլ և բացարձակապէս ճշմարտութեան հակառակ=անզուակ կինը չէ որ մարդուն վրայ կը տիրէ այլ մայր կինն է որ իր օրէնքը գործադրած է հոն ուր մարդը դայն եղծած է։

—

Լքուած կիները ուրիշ մարդիկ կը հրապուրեն և այսպէսով՝ ցոփութիւնը կ'ընդհանրացնեն։ =Մարդը իր պէտքերուն համար չէ որ կ'ապրի այլ սիրոյ համար։

ԹՈԼՍԹՈՅ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Մր. Զէմպրլէն պարտաւորուեցաւ հրաժարիլ, իր անկումին հետ վար քաշելով նաեւ ելմտական նախարարը Մր. Բիչի, և հնգկական գործոց նախարարը Մր. Ճօրճ Համիլթըն։ Սպասուածը կատարուեցաւ։ Մր. Զէմպրլէն պնդեց որ իր օրինագիծը խսկոյն նկատուելութեան առնուի և նախամեծարութիւն տրուի անոր ուրիշ ամէն խնդիրներու վրայ։ Նախարարութիւնը չէր կրնար համաձայնուիլ գաղթային նախարարին այս անպատեհ պահանջման։ Մաքսերը հիմա պարտաւորիչ չեն Անգլիոյ համար։ Երկիրը իր առջեւ ստիպողական խնդիրներ ունի։ Թոգլով միջազգային քաղաքականութեան խնդիրները, որոնք անպակաս են միշտ Անգլիոյ պէս Մեծ Տէրութեան մը համար, Մր. Պալֆուրի գահկիցը անմիջական նկատողութեան պէտք է առնէ Թրանսվալեան Պատերազմին յանձնաժողովին Տեղեկագիրը՝ զինուորական բարեկարգութիւնը ընդհանուր ի գլուխ հանելու համար։ Անգլիոյ պահեստութիւններ կան անգլ. բանակին մէջ, որ անմիջական խնամք և դարման կը պահանջէ։ Միտքերը յուզուած են Բանակին անբաւական կացութեան վրայ. և ամէն Անգլիացիի հոգածութեան և մտահոգութեան առաջին առարկայ դարձած է նոյն Տեղեկագիրը։ Յանձնաժողովին անդամներուն երեւան հանած դայթակղութիւններէն վերջ, նախարարներուն աւագ պարտականութիւնն է մաքրել բանակը։ Այս կը պահանջին Անգլիացիք անմիջական ապագային մէջ, և Մր. Զէմպրլէն երբ մաքսի նախամեծարութեան խնդիրը կը հանէ հակառակ իր պաշտօնակիցներուն խորհուրդին։ Սըր Մայքըլ Հիքս Պիչի և Մր. Բիչիի պէս առաջնակարգ ելմտագէտներու ըսածին կարեւորութիւն չտուաւ Մր. Զէմպրլէն և իր մոլեռանդութեան վրայ վստահացած ուզեց այս անգամ ալ հակադրել թէ Անգլիացւոց ստուար մեծամասնութիւնը համակիր է իր ծրագիրներուն։ Շատ հաւանական է որ եթէ այս նախարարական մասնակի փոփոխումները ընդհանուր անկումի մը կերպարանքը առնեն, երկիրը պիտի հրաւիրուի Ընդ. Ընտրութեան մը։ Այդ մաքսային վրդովեալ խնդիրը շատ անհաստատ պարագաներէ կ'անցնի, և շատ հաւանական է որ այս անգամ նախարարութիւնը Աղատականներուն փոխանցուի իբրեւ արդիւնք Ընդհանուր ընտրութեան։ Պահպանողական-Միութենական կուսակցութիւնը իրաւէ որ քիչ մը համբ փախցուց։ Որքան որ Հարաւային Ափրիկէի մէջ մեծամեծ դրաւումներ լայնցուցին անգլ. սահմանները, չէնցուցին անգլիական-դաղթային տիրապետութիւնը, բայց պէտք չէ մոռնալ թէ երկիրը ի՛նչ սըրտամրմիկ պատրանքներու նշաւակ եղաւ, ո՛րպիսի անուելի ձախողուածներ արիւնոտեցին անգլիական ազգին սիրտը, և քանի՛ քանի մահացու պարտութիւններ սև օրեր առաջ բերին Լոնտոնի և բովանդակ ըրիտանական ստացուածներուն մէջ։ Ամբողջ աշխարհն առջեւ հրապարակ ելաւ անգլիական Բանակին ակարութիւնը, ազգը անհուելի պարտքի տակ ինկաւ, վաճառականութիւնը վընասուեցաւ երեք տարիներու պատերազմական պատրաստութիւններու և զոհողութիւններու հետեւանքէն։ Իրաց այս ակներեւ կացութեան առջեւ, զարմանալի չէ որ անգլիացի ընտրողները իրենց համակրութիւնը աւելի Ազատականներուն կուսակցութեան կողմը դարձուցած են, ինչպէս կը կարծուի թէ պիտի երեւի յառաջիկայ ընտրութեան առթիւ։ Պահպանողական կուսակցութիւնը զօրացած էր աջակցութեամբ և օժանդակութեամբ Միութենական հատուածին, Ազատականներէն պառակտեալ որուն պետն էր Մ. Չէմպրլէն, և հիմա նոյն զօրացուցիչ հատուածը և անոր ամենակարող պետը պատճառ կ'ըլլան պահպանողական կուսակցութեան ակարութեան, քանի որ Միութենականներուն ստուար մէկ մասը կը սպառնայ բանակ փոխել և Ազատականներուն իրենց հին կուսակցութեան յարիլ դարձեալ։

Մինչեւ ցարդ Մր. Զէմպրլէնի թմբուկը զարնող օրաթերթերը անգամ պաղեցան իրմէ, պախարակեցին իր յամառութիւնը։ Իր ամէնէն մեծ ջատագովը, Սթանտարդ ցաւ կը յայտնէ Զէմպրլէնի անտեղի յամառութեան վերաբերեալ։ «Մինչդեռ Անգլիոյ ընթացիկ քաղաքականութեան արտաքին խնդիրները կան, բանակին տեղեկագրին գայթակղութիւնները կան, Մր. Զէմպրլէնի խոհեմութենէն չէր սպասուեր որ անցեալ Բշ.ի և Գշ.ի նախարարաց խորհուրդներուն մէջ պնդէր իր մաքսային ծրագրին վրայ, որ մինչեւ իսկ Մր. Պալֆուրի Դաւլիճին անկման պատճառ պիտի ըլլայ» կ'ըսէ Սթանտարդ։

Բայց եղածը եղաւ, թագաւորը ընդունեց Զէմպրլէնի հրաժարականը, ինչպէս նաեւ միւս երկու նախարարներուն։ Բայց տակաւին յայտնի չէ թէ ելմտական և հնգկական նախարարները ինչո՞ւ հրաժարեցան, քանի որ երկուքն ալ հակառակ էին Մր. Զէմպրլէնի ծրագրին։ Կ'երեւի թէ ծայրայեղ համակիրները և ծայրայեղ հակակիրները երկուքը միասին հարկ տեսան հրաժարիլ, Մր. Պալֆուրի գործելու կատարեալ ազատութիւն տալու համար։ Մր. Զէմպրլէնի հաւանական յաջորդը կը նկատուի հարաւային Ափրիկէի բարձր Բօմիսէր Լորտ Միլնըր, որ ճիշտ այս պահուս ալ Լոնտոն կը գտնուի։

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ.— Վիեննայէ հաղորդուած բոլոր լուրերը համաձայն են թէ խաղաղութիւնը հաստատ հիմերու վրայ դրուած է, և թէ գերման կայսեր Ֆրանց Եօզէֆ կայսեր խորհրդակցութեանց արդիւնքը չատ նպաստաւոր հետեւանքներ պիտի ունենայ Եւրոպայի միջազգային խաղաղութեան համար։ Գերմանիա հաշտարար տրամադրութիւններ ցոյց կուտայ մինչ Ֆրանսայի հանդէպ, և Իտալիոյ թագաւորին մօտալուտ այցելութիւնը ա՛լ աւելի բարեկամական պիտի ընէ Ֆրանսայի և Իտալիոյ յարաբերութիւնները։ Անգլիոյ և Ֆրանսայի մերձեցումը կատարեալ իրողութիւն մըն է այսօր, և երկու Տէրութեանց արտաքին գործոց Նախարարութիւնները համաձայն են իրենց բոլոր գաղթային խնդիրներուն վրայ և պատրաստ են համաձայն գործել ամէն կէտի վրայ։ Ռուսիոյ կայսեր յառաջիկայ ուղեւորութիւնը Վիեննայ կատարեալ երաշխաւորութիւն մըն է թէ Ռուսիա ամէն ժամանակէ աւելի խաղաղասէր է իր միջազգային յարաբերութիւններուն մէջ, և հերոական պանքաներէն ետ առած իր 100 միլիոն ռուպլիները պիտի գործածէ խաղաղասիրական նպատակներու համար, ինչպէս երկաթուղիի նոր գծանամիջներու շինութեան, իր եւրոպական երկիրներուն զինուորական և առեւտրական դիւրութիւններուն համար։ Այսպէս կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ եւրոպական Տէրութեանց մէջ։ ի նպաստ խաղաղութեան եւ ի չահ առեւտրական եւ տնտեսական յառաջդիմութիւններու։

ՌՈՒՍԻՍ ԳԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ.— Գերման թերթէ մը առնելով ծանուցինք անցեալները թէ քանի մը թերթասարական եւ հեռագրական Ռուս պաշտօնատարներ մնայուն կերպով Թէհրանի Ռուսական դեսպանատան տրամադրութեան տակ պիտի գտնուին։ Բայց ցորչափ խնդիրը հեռագրական պաշտօնատարներու վրայ է, կ'երեւի թէ այս լուրը բղխած է Պարսկաստանի հեռագրական գրութեան ծանօթ չնդղներէ։ Այդ գրութիւնը կը կայանայ միմիայն հնդեւրոպական հեռագրական գիծէն, որ Պարսկաստանէն կ'անցնի սկսեալ Ջուղայէ կովկասեան սահմանագլխին վրայ, եւ կ'երթայ մինչեւ Պուշիր Պարսից ծոցին մէջ։ Ջուղայէ մինչեւ Թէհրան գիծը հնդեւրոպական անգլիական ընկերութեան սեփականութիւնն է, եւ Պարսկաստանի մայրաքաղաքէն սկսեալ դէպ ի արեւելք ուղղութիւնով մէն հեռագրական հաղորդակցութիւն անգլիական կառավարութեան ուղղակի հակակշռին եւ սեփականութեան տակ կը գտնուի։ Թէհրանի ռուսական դեսպանատունէն դէպ ի Բեթերսպուրգ կարեւոր հեռագիրները նախ եւ առաջ Թիֆլիսով Բէշտ կամ Ենզէլի կը ղրկուին, եւ անկէց ալ ռուսական գիծերով, Թիֆլիզի ճամբով, Բեթերսպուրգ, որովհետեւ բուն Պարսկաստանի մէջ հեռագրական գիծերու միակ վարչութիւնը Բրիտանացւոց ձեռքերուն մէջ կը գտնուի։

*** Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան թերթը, Նովոյէ Վրեմիա, այս մէջբերս դարձեալ կը խօսի Պարսկաստանի երկաթուղիներուն, տնտեսական եւ առեւտրական կացութեան վրայ, եւ կը յորդորէ կառավարութիւնը աշակցիլ պարսկաստանի տնտեսական զարգացման, եւ ազատ ասպարէզ չձգել Անգլիոյ ոսնձգողութիւններուն, առեւտրական տեսակէտով։

ՄԱՃԱՌԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ.— Մաճառաստանի նախարարական տագնապը տակաւին վերջ գտած չըլլալով, որովհետեւ Ֆրանց Եօզէֆ կայսրը ժամանակ չունի այս միջոցիս Բէշթա երթալու, քանի որ կայսերական ընդունելութիւններով կը զբաղի, աւստրեմաճառ բանակին վերին հրամանատարին մէկ հրամանագիրը կարդացուեցաւ բոլոր զօրանոցներուն մէջ, ա՛յն մտօք թէ Սեպտ.ի վերջ իրենց զինուորական ծառայութեան չրջանը լրացնողները ռազմատրոյթի համար պէտք է մնան դարձեալ մինչեւ դեկտ.ի վերջ։ Ասոր փոխարէն, ազատ պիտի ըլլան երկու չրջանի համար իբրեւ Պահեստի՝ դրօշի տակ կանչուելէ։

*** Մաճառաստանի Երեսփ. Ժողովը ըլլալով գլխաւոր պատճառ նախարարական տագնապին, Աւստրիոյ մէջ չատ զայրացած են այդ Ժողովին դէմ։ Զորս աւստրիական Նահանգային Երեսփ. Ժողովներ, այսինքն Ստորին Աւստրիոյ, Սիլէզիոյ, Կարինթիոյ և Մայրպուրկի Երեսփ. Ժողովները, որոշումներ քննարկեցին ընդդէմ Մաճառաստանի Երեսփ. Ժողովին։ Ի մօտոյ տասնըհինգը Նահանգային նոյն Ժողովներէն իւրաքանչիւրն ալ նոյն մտօք որոշումներ պիտի քննարկէ։ Վիեննայի քաղաքապետ Տր. Լիւկըր, Ստորին Աւստրիոյ Նահանգային Ժողովին մէջ խօսելով, կոչում ըրաւ Խրատներուն և ուրիշ ոչ-մաճառ տարերուն, այժ տալ կառավարութեան և մերժել մաճառական պահանջումները մանաւանդ Լեզուի խնդրոյն մէջ։

*** Մաճառ նախորդ վարչապետ Մ. Սեչ և Աւստրիոյ վարչապետ Տր. ֆոն Քէյսրլը այս միջոցիս հիւր գացած են Բայիէկպու մաճառ նախկին նախարար կոմս Սէչէնեիի տունը, և այս առթիւ կ'աշխատին ծրագիր մը պատրաստել նեքքին տագնապին առաջքը առնելու համար։

*** Մաճառ հետեւակազօրաց 60րդ զօրագունդէն երեք հոգի գինեստուն մը դնելով վիճակի մէջ գտնուած ըլլալով, ձերբակալուեցան պահակ զինուորներէն։ Արգելքի տակ են։

ԻՏԱԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ.— Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւոր Հոկտ. 14ին Բարիզ պիտի ժամանէ, ուր պիտի մնայ մինչեւ 18։ Թագուհին ալ պիտի ընկերանայ թագաւորին։ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար ծովակալ Մօրէն իր Վեհապետին մօտ պիտի գտնուի, և Նոցին Վեհափառութեանց հետ հիւր պիտի ըլլայ Բարիզի արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ, որ այս առթիւ արքայական պալատի պիտի վերածուի։ Նախարարին ընկերակցութիւնը կ'աւելցնէ ուղեւորութեան նշանակութիւնը։ Այսպէս արտաքին գործոց նախարար Մ. Տէլքասէ միշտ իր իտալացի պաշտօնակցին հետ պիտի գտնուի։ Այցելութեան համար հետեւեալ ծրագիրը պատրաստուած է.— Թագաւորը և Էլենա թագուհին հոկտ. 14, Դշ. կէս օրէն վերջ Պուա տը Պուլոնների կայարանը պիտի հասնին ուր պիտի ընդունուին Հանրապետութեան նախագահէն և բոլոր նախարարներուն կողմէ, ինչպէս եղած է Խառարտ թագաւորին այցելութեան միջոցին։ Հինգշաբթի առաւօտ Նախագահը և իր հիւրերը պիտի ճաշեն Վերսայլի պալատին մէջ և կէս օրէ վերջ պիտի այցելեն այդ պատմական յիշատակարանը և անոր հիանալի պարտէզները։ Երեկոյին թատերական չքեղ ներկայացում պիտի տրուի Օպերայի թատրոնին մէջ։ Ուրբաթ օր թագաւորը պիտի այցելէ Բաղաքապետարանը անկէց ալ Բարիզի նշանաւոր վայրերը, ինչպէս նաեւ Փողերանոցը, ուր ելմտական նախարարը պիտի ներկայացնէ չքեղագրամ մը, Իտալիոյ թագաւորին այցելութեան առթիւ յատկապէս կոխուած։ Երեկոյին Նոցին Վեհափառութիւնք հացկերոյթ մը պիտի տան ի պատիւ Հանրապետութեան Նախագահին։ Շաբաթ օր չքեղ հանդերձանքներով որսի պիտի երթան Ռամպուլէ, և Կիրակի օր ալ մեծ Զօրանդէս մը, ուրկէ վերջ զինուորական ճաշ մը Էլիզէի պալատին մէջ։ Թագաւորը և թագուհին նոյն օրը կէս օրէ վերջ Բարիզէ պիտի մեկնին Ինվալիտի կայարանէն։

*** Երբ Մ. Լուպէ փոխադարձ այցելութեան երթայ Հռոմ, ֆրանսական նաւախումբ մը Նարբոնի պիտի երթայ, փոխադարձ քաղաքավարութիւն մը ընելու համար Իտալիական Նաւատորմին, որ Թունսոյի ջուրերը գտած էր Հանրապետութեան Նախագահը ողջունելու Այժերիական ուղեւորութեան առթիւ։

ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ ԺԱՆՏԱԽՏԸ.— Քաղաքին առողջական վիճակը կատարեալ ըլլալով, Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարը պիտի խնդրէ օտար կառավարութիւններէն որ Մարսիլիոյ դէմ ձեռք առնուած քարանթինան վերցուի, որովհետեւ Մարսիլիոյ վաճառականութիւնը մեծապէս վնասուած է, և նաւահանգիստներուն գործաւորները կը ձանձրանան և անգործ կը մնան։

ՍԵՐԳԻՍ.— Թէև որոշուած էր որ սերպ բանակին վերին հրամանատարութեան կոչուի թագաւորին եղբայրը Արսէն Իչման, բայց Իչմանը Ռուս բանակին մէջ հարիւրապետի աստիճանին դեռ նոր բարձրացած ըլլալով, անպատչաճ կը նկատուի այդքան բարձր պաշտօնի մը կոչել զայն այս պահուս։

ԷՖՈՒՍԸ ԹԱԳԱՒՈՐ Լուպէ նախագահին նուէր ղրկեց սև եզ մը իր Շօսի ագարակէն։ Թագաւորը այդ եզը Մ. Լուպէի խոստացած էր անոր Անգլիա այցելութեան միջոցին։ Երբ Ուինսորի մէջ նախագահը ուշադրութեամբ կը դիտէր անգլիական նախիրը որ կը ճարակէր արքայական գաւառատին մարգագետնին վրայ, թագաւորը յայտարարեց թէ նախագահին պիտի ղրկէր անոնցմէ մին իր Մօնթէլիմարի ագարակին համար։

ԼՈՐՏ ՐԻՉՆԷՐ, որ քանի մը զինուորականներու հետ Սիմլայէն ճամբայ ելած էր քնական պտոյտ մը ընելու մինչեւ Զիթրալ առագաստին և դժուարութեան ճամբաներէն անցնելով, բացօթեայ կը քնանայ ինք ու իր ընկերները տաղաւորներու տակ, ծովուն մակերեսէն 15,000 ոտք բարձր լեռներու վրայ։

ԿԼԻՄԱՆ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԷՋ.—Մանչի վերջին փոթորիկներէն ետքը, կլիման յանկարծ փոխուած է։ Ֆրանսայի զանազան կողմերը ձիւն կը տեղայ, ջերմաչափը զրոյէն վար իջած է քանի մը աստիճան։ Պիրէնեան լեռները ձիւնով ծածկուած են։ Ձիւնարեր փոթորիկներ կը տիրեն զանազան կողմեր։ Ձրան հանդիպերը չատ վնասուած են, արջառները կը վնասուին։ Գինին սկսած է սղել Ֆրանսայի զանազան կողմերը։ 228 լիտրանոց տակառ մը գինին 5էն 7 ֆր.ի բարձրացաւ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐԸ ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԷՋ

ՎԻԵՆՆԱ. 18 — Վիլհէլմ կայսրը առտուն հոս հասաւ կոմս Պիւլովի հետ։ Կայսրանին մէջ ընդունուեցաւ Ֆրանց—Եօզէֆ կայսր կողմէ, որ Դերման Բանակին մարաշխտի համազգեստը կը կրէր, և արքունական, քաղաքային և զինուորական իշխանութեանց, Վիեննայի գերմանական դեսպանատան անդամներուն և պատուակալ գումարտակի մը կողմէ, որ բրօսիական քայլերգն ածեց։ Դերման վեհապետը կ'կրէր բուսաւորմաճառ հեծելազօրաց զօրավարի համազգեստը։ Երկու վեհապետներուն փոխանակած ողջոյնները յոյժ սիրալիր եղան։ Նոցին Վեհափառութիւնք երիցս զիրար ողջագուրեցին և երկարօրէն իրարու ձեռք սեղմեցին։ Երկու վեհապետները կառք նստան և Հոֆպուրկի պալատը գացին, առաջին բաժմութեան մը խանդավառ ցոյցերուն մէջ։ Կայս. թափորին անցած բոլոր փողոցները չքեղապէս դրօշազարդուած էին։ Երեք յաղթական կամարներ կանգնուած էին պերճօրէն զարդարուած։ բովանդակ ճամբուն վրայ զօրքերը երկու կարգ բարեւի կեցած էին։ Վիլհէլմ Կայսր Հոֆպուրկի ժամանելով երկիցս 21 թնդանօթներով ողջունուեցաւ և ընդունուեցաւ արքունական, արքունական բարձր աստիճանաւորներէն և նախարարներէն։

— Հոֆպուրկի պալատին մէջ տրուած հանդիսական հացկերոյթին, ներկայ եղան Ֆրանց Եօզէֆ Կայսր բաժակ առաջարկեց Վիլհէլմ Կայսր կենաց, իր ջերմ գոհունակութիւնը յայտնելով իր հաւատարիմ բարեկամին ու զինակիցը ողջունելուն համար, որ իր այցելութեամբ զինքը վերստին տեսնելու իր բաղձանքին պատասխանեց փութկոտութեամբ մը որ անշուշտ նոր և աւելի հզօր այժ մը պիտի տայ երկու Կայսրութեան մէջ եղած հաստատուն և սերտ յարաբերութեանց։ Ի վերջոյ խմեց Վիլհէլմ Կայսեր կենաց և երկու Կայսրերու անխախտ բարեկամութեան։ Վիլհէլմ Կայսրը պատասխանելով իր խորին երախտագիտութիւնը յայտնեց Ֆրանց—Եօզէֆ Կայսեր, անոր սրտայոյզ խօսքերուն, ինչպէս նաև իրեն եղած ջերմագին ընդունելութեան համար։ Ցարեց թէ ոչ մէկ բան իրեն այնքան հաճոյք կը պատճառէ որքան պատասխանել Ֆրանց Եօզէֆ Կայսեր փափաքին, իր պատկառելի բարեկամին ու դաշնակիցն ողջունելու համար Վիեննա գալով։ «Խորին հրճուանքով է որ տեսայ Ձեր Վեհափառութեան փառապանծ գունդերը, վասն զի մեր երկու բանակները կ'պաշտպանեն և կ'ամրապնդեն մեր Տէրութեանց զինակցութիւնը, ի փրկութիւն և ի խաղաղութիւն Եւրոպայի։» Ի վերջոյ, յանուն բոլոր Գերմաններուն բաժակ պարպեց Ֆրանց Եօզէֆ Կայսեր և կայս. ընտանիքին համար։

ՎԻԵՆՆԱ 19. — Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարար Կոլոխովսկի կոմս և Մ. Պիւլով, երկարօրէն բանակցեցան։

—Վիլհէլմ կայսրը իրիկունը Կոլոխովսկի կոմսը ընդունեց։ Գերմանիոյ դեսպանատան մէջ այսօր տեղի ունեցած հացկերոյթին ներկայ գտնուեցան Վիլհէլմ կայսրը, Ֆրանց-Եօզէֆ կայսրը, կոմս Պիւլով, կոմս Կոլոխովսկի, Մ. Բէօրպէր և կոմս Խիւն Հէտէրվարի։

ԼՈՆՏՈՆ.—Վարչապետ Մ. Պալֆուր Լուտարտ թագաւորին՝ նախարարական վերակազմութիւն մը առաջարկեց։

ՏԱՐՄԵԹԱՏ.—Տարմեթատեր Զայրունկ կը ծանուցանէ թէ, Զարն ու Զարուհին Տարմեթատ պիտի հանին ամուսնութեան Շեին, այցելելու համար մեծ դքսութեան։

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Բէթեր թագաւորին եղբայրը Արսէն Իչման Բարիզ գնաց։

ՀՌՈՄ.— Քուիրինալի պալատին մէջ Զարին բնակութեան յատկացուած յարկարաժիններուն կահաւորման աշխատութիւնք փութով յառաջ կ'տարուին։ Բեռերսպուրգի իտալական դեսպանատան նախկին զինուորական կցորդ զօրավար Բարլօ տի Մաթօ սահմանագլուխ պիտի երթայ ընդ առաջ Զարին։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

Տ. ԳՆԷԼ ՎՐԴ. ԳԱԼԷՄՔԵԱՐԵԱՆԻ ԾԱՅՐԱԳՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՏՈՒՐՈՒԶՈՒԹԻՒՆԸ

Ս. Պատրիարք Հայրը չաթի գիշեր Երուսաղէմատուն գիշերեց եւ երկի առտու ալ Մայր եկեղեցի իջնալով նախագահեց արարողութիւններուն։ Պատարագիչն էր Դպրեվանքի միաբաններէն և Դատը-Գիւղի քարոզիչ Տ. Ղեւոնդ վրդ. Դուրեան։

Պատարագէն առաջ Ս. Պատրիարք Հայրը չրջապատուած ՏՏ. Մուշեղ, Բարգէն, Դանիէլ, Կորիւն, Տիրայր և Եղրաս վարդապետներէ բաղմաթիւ քահանաներէ ու դպիրներէ. կատարեց այն հանդիսաւոր արարողութիւնները որոնք տեղի ունեցան Մշոյ նորընտիր Պատ. փոխանորդ Տ. Գնէլ վրդ. Գալէմքեարեանի ծայրագունութեան աստիճանի տուչութեան առթիւ։

Խարտաւիլակի պաշտօնը կը կատարէր Տ. Բարգէն Ծ. վրդ.

Իսկ Ս. Պատրիարք Հայրը հանդիսաւոր կերպով երկու առ երկու տուաւ ծայրագոյն վարդապետական տասը աստիճանները յայտնի է թէ վարդապետական աստիճանները տասնեւչորս են ընդ ամէնն, որոց չորսը կը տրուի մասնաւոր գաւազանի իշխանութեան ատեն իսկ տասը աստիճաններու տուչութեամբ և լրմամբ է որ ընդունողը կըլլայ, ծայրագոյն վարդապետ։

Ս. Պատրիարք Հայրը Առաջին երկու աստիճանը տուաւ տուեանը՝ բեմին առջեւ, երկերկու աստիճան տաճարին հիւսիսային, արեւմտեան և հարաւային կողմերը. իսկ վերջին երկու աստիճանը բեմին վրայ, աւագ սեղանին առջեւ։ Ն. Սրբազնութիւնը ետքը կարդաց վերջին աւետարանն ու մեծ աղօթքը և պանդիսիով մը աւարտեցաւ հանդէսը։

Անմիջապէս Ս. Պատարագը սկսաւ. և ճաշու գրքէն վերջ, Ս. Պատրիարք Հայրը բեմ ելլալով և ընթան առնելով «Զի որ ըստ Աստուծոյ տրտմութիւն է, ապաշխարութիւն ի փրկութիւն առանց զղջանալոյ գործէ, իսկ աշխարհի տրտմութեան մահ գործէ», Պօղոս առաքեալին խօսքը, բացատրեց թէ՝ կեանքի մէջ մարդիկ միշտ տրտմութեան հարկին մէջ կը գտնուին, սակայն ասոնք որ Աստուծոյ օրհնաց հաւատարմաբար ծառայել կը փափաքին և անոնք որ կոչում ունին մանաւանդ իր անձէն աւելի հանրութեան ծառայելու, այդպիսիները մանաւանդ պարտք կ'զգան ըստ Աստուծոյ տրտմիլ և ոչ ըստ աշխարհի։ Ըստ Աստուծոյ՝ որ կրօնի ու բարոյական պարտականութիւնները կատարելուն մէջ կայանայ, մարմինը մխիթարելի կը գտնէ ու իր դատողութեամբ վերականգնուելի իսկ մարմնոյ արթիւնք արդիւնք են ընդհանրապէս մէջ չափաւորութիւն չունենալու որ կ'առաջնորդէ դէպի ան։ Սրբազնութիւնը ամփոփելով խօսքերը և անոր բաղառնալով անդրանիներու և մանաւորաբար նորընտիր Պատ. փոխանորդ Տ. Ծ. վրդ. Գալէմքեարեանի բարոյական ընծայելու պարտականութիւնները Մուշի պէս ընդարձակ վիճակ մը վարելու կոչուած է և վերջացուց իր խօսքը մաղթելով որ ան անսպիտք բարեթանայ իր առջեւ բացուած նոր պարտականութեան մէջ։

Եկեղեցական արարողութիւնները վերջ, երբ Պատրիարքարանի դահլիճի մէջ ներկայ վարդապետները Գրիգոր Պատրիարք Հայրը ընդունուելին, Ամեն. Պատրիարք Հայրը ողջագուրեց Տ. Գնէլ Ծ. վրդպ.ը և իր մաղթանքները կրկնեց իր պաշտօնին անձերի կատարումին համար։

* * *

Ծայրագունութեան աստիճանը դար վարձատրութիւն մ'է Տ. Գնէլ վարդապետի համար, որ իր ստանձնումէն ի վեր կանգնեցուցիչ վերականգնուելի իսկ մարմնոյ արթիւնք արդիւնք են ընդհանրապէս կեանքին մէջ չափաւորութիւն չունենալու որ կ'առաջնորդէ դէպի ան։ Սրբազնութիւնը ամփոփելով խօսքերը և անոր բաղառնալով անդրանիներու և մանաւորաբար նորընտիր Պատ. փոխանորդ Տ. Ծ. վրդ. Գալէմքեարեանի բարոյական ընծայելու պարտականութիւնները Մուշի պէս ընդարձակ վիճակ մը վարելու կոչուած է և վերջացուց իր խօսքը մաղթելով որ ան անսպիտք բարեթանայ իր առջեւ բացուած նոր պարտականութեան մէջ։

Եկեղեցական արարողութիւնները վերջ, երբ Պատրիարքարանի դահլիճի մէջ ներկայ վարդապետները Գրիգոր Պատրիարք Հայրը ողջագուրեց Տ. Գնէլ Ծ. վրդպ.ը և իր մաղթանքները կրկնեց իր պաշտօնին անձերի կատարումին համար։

* * *

Ծայրագունութեան աստիճանը դար վարձատրութիւն մ'է Տ. Գնէլ վարդապետի համար, որ իր ստանձնումէն ի վեր մարմնոյ արթիւնք արդիւնք են ընդհանրապէս

ալ Խառն ժողովները հրաւիրուած են նիստ գումարել։ Իսկ Հինգշաբթի օր նպատից Ցանձնաժողովը։

ՊԱՇԳԱԼԷԻ գաւառ. կրկին ժողովներու պաշտօնավարութեան քառասնայոյշ ըլլալը։ Վանայ Ազգ. վարչութեան վաւերացմամբը դարձեալ նորոգ կազմուեցաւ, և իրենց անդրանիկ նիստը գումարեցին օգոստ. 17ին, նախագահութեամբ Տ. Ներսէս քհ. Տ. Դալուստեանի։

ՊԱՇԳԱԼԷԻ նորընտիր քաղ. ժողովին անդամները օգոստ. 13ին. Ս. Բարթողիմէոսի վանքը երթալով վանքին դռներուն մէկ ցուցակը պատռտուելով պաշտօնապէս յանձնեցին վանքին վանայար Տ. Ներսէս քահանային։

ԱՄԱՍԻՈՑ առաջ. Տ. Արիստակէս եպս. Վանքեան, հրաման տուած է Ամասիացի Տ. Տաճատ քհ.ի որպէսզի դարձեալ սկսի պաշտօնավարել, տեղւոյն Ս. Յակոբ եկեղեցիին մէջ, և ալ վերջ մը դնէ իր թափառիկի պտոյտներուն։

ՎԱՆԷՆ կը գրեն թէ՝ Արարատի Այլոլէնց կոչուած թաղին մէջ գըտնուած կաթոլիկ վարժարանը, որ քանի մը տարիէ ի վեր բացուած էր, գոցուեցաւ օրերս և մէջի աղջիկ ու մանչ ուսանողները ցրուեցան։

ՖԷՐԻԳԻՒՂ

Ֆերիգիւղի եկեղեցին նորոգուեցաւ շնորհիւ Զենոբ պէյ Մէրճումէթճեանի բարեսիրական ոգւոյն և առատաձեռնութեանը։ Թաղեցիք օրհնութեամբ կը յիշատակեն իրենց բարերարին անունը։ Ասիկա գոհութեամբ կ'արձանագրենք։ բայց բան մը որ Պարտիրարքարանը և մանաւանդ Տնտեսական Խորհուրդը կը զբաղեցնէ չէ վերջացած և կարծենք վերջանալիք ալ չունի։ Տակաւին յիշեալ եկեղեցիին ի հիմանց նորոգութիւնը Զենոբ պէյ յանձն չառած, յանձնաժողով մը կազմուած էր այդ եկեղեցին նորոգելու համար։ Ցանձնաժողովը մէկ քանի նիստեր ալ ըրած էր, և բաւական կլորիկ գումար մըն ալ հանգանակած էր այդ նպատակաւ։ Ինչ եղաւ, ո՞ւր մնաց այդ գումարը, քանի որ Զենոբ պէյ ձեռք չդպցուց անոր։

Տնտեսական Խորհուրդը չորս նիստերէ ի վեր այդ գումարին խնդրովը կը զբաղի, կ'երեւայ, որովհետեւ հաշիւ կ'ուզէ, անպատասխանի կը մնայ։ Դրամին պրոն քով մնացած ըլլալը կը հարցուի, հաստատ պատասխան մը չի տրուիր, ինչո՞ւ այս խորհրդաւոր լռութիւնը, Ցանձնաժողովը պարտականութիւն չունէ՞ր իր քով մնացած դրամը ինքնաբերաբար յանձնելու Տնտեսական Խորհրդոյ. այդ բարի սովորութիւնը չէ ունեցած, լաւ, երբ հիմա Տնտես. Խորհուրդը ինք կը հարցնէ, կը փնտռէ, ինչո՞ւ լռութիւն կը պահուի։

Ֆերիգիւղի եկեղեցիին քովիկը վարժարանը կայ, թերեւս եկեղեցիէն աւելի նորոգութեան կարօտ, նոյնպէս և եկեղեցիին յարակից քահանաներու սենեակները, կը ապատւի որ ատոնք ալ Մէրճումէթճեան պէյ իր քսակէ՞ն նորոգէ, երբ անդին նոյն նպատակաւ հանգանակուած գումար մը կայ կազմ ու պատրաստ։ Զմտաը վրայ չի հասած, կարելի չէ՞ նորոգել այդ վարժարանն ալ ազատել թաղին աղքատիկ մանուկները աւելի հեռու վարժարան երթալու դժուարութենէն։ Տնտես. Խորհուրդին անկ է աւելի ազդու անօրինութիւն մը ընել և այդ պակասն ալ լրացնել։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Գրիգոր էֆ. Պէրպէրեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս։

Ազն. Այրի տիկին Էպրու Գ. Պէրպէրեան 324, Այրի տիկին Էֆթիկ Սիմոնեան 216 Եղբարք Թոփալեան 216 Պր. Սիմոնեան 108 Արայ էֆէնտի Ա. Բարպեան 108 Արամ Ասիլ էֆ. Վահեմ. Սիսակ Ֆէրիա էֆ. 108ական ղրշ.

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՈՆԸ 89

ԹԵՐԷԶ ՌԱՔԷՆ

ՀԵՔԻՆԱՅ

ԷՄԻԼ ԶՈՒԼԱ

ԻԸ.

Բոլոր իրենց հակաճառութիւնները կը միանային, ու մի'եւնոյն ամբաստանութեան կը յանգեցնէին զիրենք։ Բամիլի անունը ա'րտաբերուածին պէս, կամ իրենցմէ մէկը իրեւ ոճրագործ միւսը ամբաստանա՞ծ ատեն, ահաւոր բաղխիւն մը տեղի կ'ունենար։

Իրիկուն մը ճաշի ատեն, Լօռան որ բարկանալու պատրուակ մը կը փնտռ-

Ի Մանչէսթըր վախճանեալ Անտոն էֆ. Պապանեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 120 ղրշ. նուիրած են Հիւանդանոցիս Ազն. տէր և տիկին Կրօնիկ էֆ. Փափաղեան ի Մանչէսթըր։

(ԿՇԻ)

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

19 Սեպտեմբեր 1903

Ֆրանս. 3% 3% Français)	96	52
Րէյժի (Tab. Turcs)	382	—
Դօնօլիա (R. Turque D.)	31	40
Երկաթուղի (Lots Turcs)	124	—
Պանգ Օթթ. (Banque Ott.)	576	—
Թրանսվալ (Transvaal)	104	—

ԹԷՎԱՃԻՀԱԹ

Սուրբ Միքէլ Սարեր Ամենայն Հրեշտակաց։ Քեամիլ էլ Սաատ պէյէ թէրգիչէն ուլա սընգը սանիսի,

Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսի թէգթիչ վէ մուայէնէ մէմուրլարընտան ըրիֆ. Նէճիպ էֆ.յէ ըրիթպէի Սալիսէ թէվֆիհ պույրուլմուշ տըր։

ՆԸՇԱՆ

Ճէպէլը Լիպնան Մէճլիսը իտարէ ըէիսի սաատ. Հապիպ բաշա հազրէթլէրինէ իքինճի ըրիթպէտէն Օսմանի,

Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսի մէճլիսինի իպթիտայէ միւֆէթթիշլէրինէն Սաիտ Սուլու էֆ.յէ իւչունճի ըրիթպէտէն Օսմանի նըշանը ալիսի իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ՕՍՄ. ՆՈՐ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐԸ. — Պարտքին միացումով, ինչպէս յայտնի է նոր պարտաթուղթեր պիտի տպուին։ Այդ պարտաթուղթերուն տպագրութեան գործին հսկելու համար, տասանորդի վարչութեան տեսուչ և մաքսային ընդհ. վարչութեան տնօրէն Մաղհար պէյ Պէրլին պիտի երթայ, Կայս. Իրատէով։

—Նոր պարտաթուղթերը պիտի կրեն «Օսմ. Կայսրութեան Միացեալ Փոփոխեալ Պարտքին Պարտաթուղթերը» անունը։ Պիտի ըլլան 1,471,591 հատ. և ամէնքին արժէքն պիտի ըլլայ 32,375,002 Օսմ. ոսկի։ Նոր պարտաթուղթերը տպագրուելէ ետք, մէկ մասը Պոլիս պիտի ղրկուի, B. C. և D. սէռիներուն հետ փոխանակուելու համար. իսկ մնացած մասը պիտի ղրկուին Պէրլին, Լոնտոն, Հռոմ, Վիեննա, Ամսթէրտամ, Ծանօթ գրամատուներու, որոնք եւս պիտի կատարեն փոխանակութեան գործողութիւնները։

—Թան կ'ըսէ թէ պարտքին միացման կայս. Իրատէին շնորհուելովը օսմ. արժէթուղթերը բարձրացան։ Գալով % 4 տոկոսով նոր պարտաթուղթերուն, ատոնց որքան գին բռնելը հիմակուընէ կարելի չէ որոշել։

Օսմ. պարտքին միացման վրայ խօսելով Առեւտրական Սենեակին թերթը, կ'ըսէ թէ, այդ եւրոպական գործողութեան օգուտներէն մէկն ալ Հանր. Պարտքի Վարչութեան յատկացուած հասոյթներուն տարեկան աւելիէն %75ը կայս. Դանձուն պիտի պատկանի։ Իսկ մնացեալը նոյն Վարչութեան պիտի մնայ, որ զայն պիտի յատկացնէ երկաթուղիի արժեթուղթերու յատուկ գըլխավճարի դրամաղրւելիք մը կազմութեան։ Շնորհիւ Վեհ. Կայսեր ի գործ դրուած բարեկարգութեանց և առաջդիմութեան, օսմ. եւեւմուտքը քիչ ժամանակի մէջ պիտի կրկնապատկուի։ Պաղտատի երկաթուղին, որուն չինութիւնը արտօնեց Կայս. Իրատէ մը, ինքը միայն անբաղդատելի առաւելութիւններ և օգուտներ պիտի ընծայէ, ընականէ՞ն օժտուած գետնի մը՝ որ կը կոչուի Ասիական Թուրքիա։

ԹՈՒՐԲԻՍ ԵՒ ԲԱՐԱՏԱՂ.— Ուրբաթ օր, Բարատաղի արտաքին գործոց Նախարար Մ. Վուքովիչի և գործակատար Մ. Մաթանովիչի շնորհուած Կայս. Ունկնդրութեան միջոցին, Վեհ. Սուլթանը տրսիսութիւնը հարցուց Բարատաղի Նիքօլա իշխանին և բարեհաճեցաւ Իգթիխարի ականակուռ պատուանշանը շնորհել Մ. Վուքովիչի և Բ. կարգի Մէճիտիյէ՝ Մ. Մաթանովիչի, ի նշան Իր բարձր գոհունակութեան։ Ունկնդրութիւնը տեւեց երեք քառորդ ժամ, որուն ներկայ էր նաև արարողապետ Իպրահիմ պէյ։

—Մ. Վուքովիչ շաբաթ օր ընկերակցութեամբ դեսպանատան թարգմանին, Կայս. Պալատ դնաց և այցելեց Ա. քարտուղար Թահսին փաշայի։

—Բարատաղի իշխանը Տանիլօ պատուանշանին մեծ խաչը նուիրեց ելմտական նախարար Բէշատ փաշայի։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱՆՈՒՆԵՐԸ. — Շնորհիւ Վեհ. Կայսեր Օսմ. քաղաքի զինուորները Բուռնէլիի մէջ տունուրեք կը հալածեն և ցիրուցան կ'ընեն Պուլկար աւազակները, որոնք նոյն կողմերը ժողովուրդին անդորրութիւնը կը խանգարին։ Ասկէց առաջ գրած էինք, Օսմ. զինուորներուն յաղթանակները և Պուլկարներուն շատ մը տեղերու մէջ բնաջինջ ըլլալը։

Երեկուան թուրք թերթերը կը գրեն թէ, Օխրիի Ցորաթիչա գիւղին մէջ հաւատարիմ բնակիչները խանգարող Պուլկար հրոսակներ մը բնաջինջ եղած է Օսմ. զօրքերուն հետ ընդհարման մը միջոցին։ Սելանիկի Զեմնէտ գիւղին մօտ աւազակները ցիրուցան եղած են և կէօք-Թէպէի Բարաւրան գիւղէն բոլորովին վտարուած են։ Եագաճրդ անուն գիւղին մօտ ալ Օսմ. զօրքերը Պուլկար հրոսակներ մը հանդիպած են. աւազակները թէև զէնքի դիմած են, բայց ցիրուցան եղած են։

Մանասթիրի Տէրսէնէ գիւղախումբին Բրէվէ գիւղին պուլկարներէն ապատակութեան ձեռնարկողները տեղական կառավարութեան զղջում յայտնեցին։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ մէջ խմբուած Օսմ. զօրքերուն ձմրան պէտքերուն նուիրատուութիւնները կը շարունակուին։ Բազմապատուութեան մէջ հաւաքուած հանդերձեղէններէն մաս մը երէկ Բուսէլի ղրկուեցաւ, մանաւոր յանձնաժողովին կողմէ։

Շէյխ-իւլ-Իսլամ ճէմալէտտին էֆ.ն նուիրեց 600 ֆանէլա չաքէթ, կրթական Նախարար Նազըմ պէյ 207 հատ մինթան և 200 շապիկ։ Բերայի հեռագրական պաշտօնեաներէն, Տիգրան, Ստեփանեան, Թէրզեան, Թաշճեան, Եիւզպաշեան, Զաքմաք, Ստեփանեան, Սարաֆեան, Թօմասեան, Կարապետ, Ասատուրեան Սեսրուհ, Զաղլեան, Գէորգ, Զենոբ Դաղարոսեան էֆ.ները և միւս իսլամ և յոյն պաշտօնեաները, իրենց մէջ 400 ղրշ. հաւաքելով, յանձնած են Իզզէտի տպարանը։

—Գարթալի մէջ կատարուած հանգանակութեան մասնակցած են նաեւ, երկրաչափ Գէորգ էֆ. 3 հատ մինթան, հաճի Խաչիկ աղա 3 հատ մինթան, Թէքիրտաղցի Կարապետ աղա 1 մինթան, Թուզլայի քրիստոնեայ ժողովուրդը 129 մինթան։

—Իզմիրի մէջ կազմուած յանձնաժողովն ալ հետեւեալ գումարները ստացած է ի մէջ այլոց.—Սերգիս պէյ Պալեօզեան 200 մէճիտիյէ, Այրի տիկին Պալեօզեան 75 մէճիտիյէ, Օր. Հ. Պալեօզեան 25 մէճիտիյէ, Միասք էֆ. Մօրաքեան 50 մէճիտիյէ ևն։

—Մասսուսէի Իսկէպոլու չոգենաւով դրամ, հայ և ուրիշ ուտելիքներ ղըրկուեցան Ախթէքօլուի, Միտեայի եւ Խնեատայի կարօտեալներուն։

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐԲ.— Դրած էինք թէ անհատական տուրք մը պիտի գանձուի ամէն անհատէ, և կանոնագիրը հրատարակած էինք։ Ելմտական Նախարարութիւնը որոշեց որ ժողովուրդին դասակարգերը անջատելու և տուրքին քանակը որոշելու համար Թաղապետութեանց մէջ յանձնաժողովներ կազմուին։

ԽՏԻՎԸ Առջի առտու Զաուքլըէն Բերա իջնելով, այցելեց Հելլէն դեսպան Մ. Կրիարիսի, որ նախընթաց օր այցելած էր Խտիվին։ Խտիվը Եգիպտոսէն կը ճանչնայ դեսպանը որ Գահիրէի Նախկին հիւպատոսն էր։ Այցելութիւնը տեւեց կէս ժամ։

—Խտիվը Բէյօսթէնճէի կանաւարիչին յանձնարարեց իր շնորհակալիքը հաղորդել Ռումանիոյ կառավարութեան, որ սիրալիր ընդունելութիւն մը կատարած էր իրեն, Եւրոպայէն դարձին Ռումանիայէն անցած ատեն։

ԳԵՐՄԱՆ դեսպան Պ. Մարշալ, շաբաթ օր Բէյօսթէնճէ մեկնեցաւ իր կինը և զաւակները բերելու համար։ Կայս. թիկնապահ Անմէտ փաշա, ի դիմաց Վեհ. Կայսեր ողջերթ մաղթեց դեսպանին։ Դեսպանը 10 օրէն պիտի դառնայ Պոլիս։

ՊՈԼՍՈՅ ՊՈՒԼԿԱՐ ԴՈՐԾԱԿԱՏԱՐԸ.— Պուլկարիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը, Նախարարաց Խորհուրդին ներկայացուց երկու ընտրելի, Պոլսոյ գործակատարութեան համար. նախկին նախարար Մ. Նաչէվիչ և Մ. Ֆիչէֆ։ Միւս կողմէ վաւերական աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ, Մ. Ֆիչէֆի ընտրութիւնը հաստատ է։

ԲԱՆԱԿԻՆ ԶԻԵՐԸ.—Բանակին համար Ռուսիա յանձնարարուած 1000 ձիերուն մէկ մասը 300 հատ, մօտերս Օռէսայէն Պոլիս կը հասնին։

—Բանակին համար 563 ձի ճամբայ հանուեցան Էնկլիւրիէն։ 210 հատ ալ Սվազ և Թասթէմունիէ։ Մօտերս ուրիշ 244 հատ ևս ճամբայ պիտի հանուին։

ԱՐԱԳԱՀԱՐՈՒԱԾ ԹՆԴԱՆՕԹՆԵՐ.— Բարձր. հրամանով, Թնդանօթարանի փորձարկութեան դիւանի անդամ Մրլիվա Խուրշիտ փաշա, մասնագէտ ըսպայի մը հետ, Գերմանիա պիտի երթայ, Կայս. կառավարութեան կողմէ Քրուբի գործարանին յանձնարարուած արագահարուած թնդանօթները քննելու և ստանալու համար։

ՍՊԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ որոշեց որ, նախնական վարժարաններու այն ուսուցիչները, որոնց պաշտօնը վաւերացած չէ Կրթական նախարարութենէն, դրոշի տակ չկոչուին, մինչեւ որ իրենց համար վերջնական որոշում մը տրուի։

ԿԱՅՍ. ՀԱՄԱՎՍԱՐԱՆԻՆ գրասենեակի ճիւղի շրջանաւարտներուն հանդէսը կատարուեցաւ հանդիսաւորապէս շաբաթ օր։ Վարժարանը շքեղապէս զարդարուած էր։ Ժամը 8ին կրթ. նախարարը և Վեհ. Սուլթանին կողմէ ղրկուած Կայս. Պալատին քարտուղարներէն ճէվատ պէյ սրահ մտան. բոլոր աչակերտները և ուսուցիչները և ներկաները ոտքի ելան և սկսաւ հանդէսը։ Ճէվատ պէյ շրջանաւարտներուն աւետեց Վեհ. Սուլթանին բարեւները, և Ն. Վեհ. շնորհած ոսկի և արծաթ շքեղադրամները յանձնեց Ա. և Բ. հանդիսացող շրջանաւարտներուն։ Վարժարանի տնօրէնին մէկ ճառէն ետք, կրթ. նախարարը բաժնեց վկայականները, ընելով գեղեցիկ բանախօսութիւն մը, որ վերջացաւ Վեհ. Կայսեր համար եղած մաղթանքներով։ Ներկաները պատուասիրուեցան և շրջանաւարտները մէկիկ մէկիկ երգուցին, «բնաւ չեհռանալ հաւատարմութենէն, հանդէպ մեր բարերար Օգոստափառ Սուլթանին, և պարտականութեանց մէջ զեղծում կամ պատուոյ հակառակ ընթացքներ չգործել»։

— Շրջանաւարտները երախտագիտական ուղերձ մը մատուցին յոտս Կայս. Գահոյից։

—Շրջանաւարտները 7 հատ են, ամէնքն ալ Իսլամ։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ. Մ. Պլօք ուրբաթ օր Պոլիս հասաւ Լոնտոնէն, և անմիջապէս ձեռք առաւ Անգլիացի և Հոլանտացի պարտատէրներու պատուիրակի պաշտօնը։ Մ. Պլօք անգլ. դեսպանատան Ա. թարգմանը ըլլալով, մինչեւ որ այդ պաշտօնին նոր մը կոչուի, իր գործերը պիտի կատարէ Բ. թարգման Մ. Մարինիչ։

—Վեհ. Սուլթանը, գնահատելով Վրչկ. Խորհուրդի նախկին նախագահ Սրը Պապինկթըն Սմիթի Հանր. Պարտքի Վարչութեան և Պետութեան մատուցած ծառայութիւնները, բարեհաճեցաւ Ա. կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհել անոր։

—Սրը Սմիթ, որ Անգլիոյ թղթատարական նախարարութեան խորհրդական անուանուած է, շաբաթ օր մեկնեցաւ իր պաշտօնատեղին Լոնտոն։ Հանր. Պարտքի Վարչութեան և Օսմ. Պանքայի բարձր պաշտօնատարները ողջերթ մաղթեցին։

ԲԱՐԱՏԱՂԻ արտաքին գործոց նախարար Մ. Վուքովիչ և գործակատար Մ. Մաթանովիչ Ուռնաց Պատրիարքին այցելեցին և Ն. Սրբազնութեան հաղորդեցին իշխանին և Զէթինէի մէտրապոլիտին բարեւները։

ԱՒՍԹՐԻԱԿԱՆ ընդհ. հիւպատոս պարոն Սենլայնթներ, Շբ. օր Վիեննա մեկնեցաւ։

ՊԻԹԼԻՍԻ շրջան ոստիկան զօրաց գունդը, Կայս. Իրատէի մը համաձայն վերակազմուեցաւ։ Արձանագրութեանց գործողութիւնները աւարտեցան և զէնքերը բամնուեցան։

ԿԱՑՍ. Գրդ. ԶՕՐԱԲԱԾԻՆԻՆ (Պուլկարիոյ սահմանագլուխը) հրամայեր Իպրահիմ փաշայի միւշիրութեան աստիճան շնորհող Կայս. Մէնշուրը, անցած շաբաթ օր հանդիսաւորապէս կարդացուեցաւ Սիրօզի մէջ։ Զինուորական պատուիներ ընծայուեցան, և աղօթքներ եղան Վեհ. Կայսեր համար։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ նախկին ծովային նախարար և այժմ երեսփոխան Մ. Լէքրուա և կինը Պոլիս եկան և հիւր կը մնան դեսպան Մ. Բոնսթանի։

—Ֆրանսայի Պոլսոյ հիւպատոս Մ. Բօլօ Բարիզ գնաց։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ և հեռագրական նոր պաշտօնատունին չինութեան հսկելու համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։

ՀԱԼԷՊի նահանգին կուսակալութեան օգնականի պաշտօնը ՉՆՇուեցաւ։

ՓԱԽՁՈՂ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐ.— Բարսիի նամակատան նախկին տնօրէն Սիւլէյման Շիւքրի որ Եւրոպա փախած էր, ցարդ ձերբակալուած չըլլալով, Պոլսոյ Եղեռնագատ Ատեանը 10 օր պայմանաժամ տուաւ անոր։ Եթէ այդ միջոցին չներկայանայ, օրէնքի անսասան նկատուելով, փախստականին կալուածներն ու գոյքերը պիտի գրաւուին, քաղաքացիական իրաւունքներէ պիտի զրկուի, և ուր որ տեսնուի, պիտի ձերբակալուի Օսմ. իշխանութեանց կողմէ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՑ առեւտրական նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ, Պուլկարիոյ առեւտր. վարժարաններուն մէջ Օսմ. լեզուն սաիպզղաբար պիտի ուսուցուի։

ՈՍՏԻԿԱՆ-ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ պարտականութեանց և այլնի համար կանոնագիր մը պիտի պատրաստուի։

ՓԱՌՏ ԵՒ ԱՆՈՒՆ.— Այս տարւոյ մարտէն սկսեալ մինչեւ Յուլիսի վերջը 5 ամսուան մէջ Պոլիս հասած են 37։ 270,479 օխա ածուխ և 407,269 չէքի փայտ։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը, յայտնարարեց թէ Շերիի և Հանգուգի դատարաններու վճռագիրներուն պատճէններն ալ 1000 ղրուշէն վեր եղած գործերու համար, գրուին այն թուղթերուն վրայ որոնք Հիճազի երկաթուղիին ի նպաստ տպագրուած են և հատը 10 ղրուշի կը ծախուին։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին համար հլ մօհայաս եգիպտական թերթը հանգանակութիւն մը բացած էր։ Այս անգամ 1000 ոսկինոց չէք մը ղրկած է։

ՆԵՂՈՍԻ ՅՈՐԴՈՒՄԸ.— Աղեքսանդրիայէ կը գրեն թէ Նեղոսի յորդումը համեմատութիւններ ստացած է, և եթէ ջուրերը տակաւին բարձրանան, ողողումներէ կը վախցուի, վասնզի արդէն շատ մը թումբեր վնասուած են։

ՎԿԱՅԵԼԻ Օրիորդ մը պատրաստ է տուներու մէջ դասախօսել հայերէն ֆրանսերէն, գերմաներէն և անգլերէն լեզուներ ու դիտութիւն։ Կրնան դիմել թերթիս խմբագրատունը։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՏՐՈՒԱԾ ՀՐԱՄԱՆԻՆ անսասան ըլլալուն համար, Զիմնէ գաւառակին ոստիկան զօրաց հարիւրապետը դատապարտանի ենթարկուեցաւ։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Անատօլու-Հիսարի Իչէրի կէօք-սուլի բնակող պարտիզպան Վասիլի և Վանկէլի պարէզին սենեակը գողեր մտնելով, մնուակը կոտրած և 2000 ղրշ. դրամ տարած են։

ԱՐԿԱԾ.— Վոսփոր, Եէնի-Մահալլէ բնակող խոհարար Սրտաչ աղայի 4 տարու տղան Ալիքան, նախընթաց օր պատուհանէն վար ինկաւ և վտանգաւոր կերպով վիրաւորուեցաւ։

ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐ.— Սամանի և չըբչակներուն ողողումներուն վրայ գրած էինք։ Կիւմիւշխանէէ եկած նոր տեղեկութեանց նայելով օգոստ. 14ին Օրաւոյի մէջ եկած տեղատարափէն շատ մը հունձքեր և բերքեր բնաջինջ եղած են, կամուրջներ փլած և քանի մը ջաղացքներու յարդանոցները քչուած տարուած են։ Բարաքայա գիւղին մէջ Յոյն պատանի մը ջուրերէն քչուած է սակայն աղատուած է։ Անձի կորուստ չկայ։

ԾՈՎԻ ԱՐԿԱԾ.— Եգիպտացորէն բերուած Օսմ. fopru մը, Վիլեի առջև ցամաք նետուեցաւ. տիրող փոթորիկէն և կոտրեցաւ. բոլոր ապրանքը կորուեցաւ իսկ նաւաղները ազատուեցան։ Նոյնպէս եգիպտացորէն բերուած ուրիշ fopru մըն ալ Օրաւոյի մօտերը խորտակուեցաւ։

ԿԻՆ, ՕՂԻ ԵՒ ԴԱՇՈՑՆ.— Պոլսոյ Թահտա Գալէի կողմը Իսմայիլ անուն խոհարարի մը տունը, անցած գիշեր, Ալի անուն մարդ մը ու ընկերը հաւաքուած էին՝ զուարճանալու համար։ Մէջը մը կռիւ ծագեցաւ մէջէրնին։ Իսմայիլ դաշոյնը քաշելով մեռց Ալիի կուրծքը, Ալի ալ դաշոյնը քաշելով յարձակեցաւ Իսմայիլի վրայ որ գետինը գլորեցաւ։ Այդ միջոցին Իսմէթ անուն կին մը Ալիի դաշոյնը ձեռքէն խլելով, անոր երկու ուսերէն վիրաւորեց, որով Ալի ուժասպառ ինկաւ և ձգեց Իսմայիլը։ Ալիի ընկերը դաշոյն առնելով փախաւ։ Գիշերուան ժամը 6ին Գասրիէ անուն կին մը ոստիկանութեան դիմելով այդ դէպքը իմաց տուաւ։ Դաշոյնները նոյն տունէն գտնուեցան։ Իսմայիլ և երկու կիները՝ Իսմէթ ու Գասրիէ ձերբակալուեցան։ Իսմայիլ ու Իսմէթ խոստովանեցան իրենց գործած ոճիրը։ Իսմայիլ յարեց թէ Ալի ու ընկերը անվայել ընթացքի մէջ գտնուած էին երկու կիներուն հանդէպ և ատիէ ծագած էր կռիւը։ Վիրաւորը ու ընկերը տակաւին գտնուած չեն։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

ԲԱՐԻԶ, 20 Սեպտ. — Եւմտական նախկին նախարար Մ. Վիթթէ՝ որ հիմա Ռուսիոյ նախարարաց խորհուրդին նախագահն է առժամաբար, քանի մը օր հոս պիտի մնայ Լոնտոն երթալէ առաջ։ Իր ճամբորդութիւնը ոեւէ պաշտօնական բնոյթ չունի։

ՄԱՏԻՍ.— Կը ծանուցուի թէ արքունիքը հոս վերադառնալուն պէս, Ֆրանսայի հետ առեւտրական բանակցութիւնները պաշտօնապէս պիտի վերջանան։

ԳՐԻԳՈՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ ՎԿԱՅԵԱԼ ԲԱՐԻԶԷ

Կը դարմանէ նորագոյն մէթոտով, ակռայի պէս պէս հիւանդութիւնները։ Ակռայ կը լեցնէ զանազան տեսակ մեռաղներով՝ ինչպէս ոսկի, բլաթին։ Կը չինէ արհեստական ակռաներ, ոսկուն. ձեւաւոր և իւրաքանչիւրին ճաշակին յարմար։

Իր բազմաթիւ յաճախորդներուն փափաքը գոհացնելու նպատակաւ՝ այս անգամ երկու դարմանատուն ևս հաստատած է։ Մին՝ Իւսկիւտար —Իճաթիէ Ֆրսոքք աղաճ— հանրածանօթ դեղագործ Բէրէստէճեան էֆ.ի դեղարանին մէջ, ուր կ'ընդունի չարաթ և երկուշաբթի օրերը։ Շաբաթ առաւօտները ձրի։

Միւս դարմանատունը հաստատած է Մագրիգիւղի մէջ, Պօսթան փողոց թիւ 1, ուր կ'ընդունի հինգշաբթի օրերը միայն։

Երեքշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերն ալ, ըստ առաջնոյն, Գասրգիւղ, իր բնակավայրը կ'ընդունի Եէնի-Զէյմ փողոց թիւ 9 (Մէօհիւրտարի պահականոցին փողոցին ուղղութեամբ)։ Չորեքշաբթի օրերը ձրի։

Գիներ միաs դիւրամատչելի կը մնան

3—20

ՍԱԿԱՐԱՆ
ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ
ՕՍՄ. ՔՕՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	33.04
Ամէնէն բարձր գինը	33.13
» վար գինը	32.38
ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ	
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	119.25
Երէկուան բարձր գինը	120.
» վար »	118.3/4
Բրէտի Ֆօնսիէ էժիբսիէն	265.50

«ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԵՐՈՊԱԿԱՆ ՖԵՐՔՕՆԸ

ԿԻԻՍՔԱՎ ԷՄԱՌ 135

ԱՅՐԵՆԻՆԵՐՈՒ ՆԱՀԱՊԵՏԸ

ՎԷՊ

ՀԱՄԲՈՐԳՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

75

Վերջնագիրը

Կէս-օրէն վերջ ժամը երկուքն էր գրեթէ. ի բաց առեալ քանի մը Սուօ-քանիկական պահակներ, որոնք իրենց նիզակին վրայ կրթնած կեցած էին, ոչ ոք կար գրեթէ, ու խոր լռութիւն մը կը տիրէր։

Պատերազմիկները, տաքէն խղճ-ուած, ծառերու և մայրաներու շուքին տակ դացած էին հանգչելու համար։

Ու յանկարծ փոքր ձայն մը հնչեց գեղեցիկ հանգիստակաց եղերքէն։

Իլմէնը նմանօրինակ փող մը հնչել տուաւ ու դուրս ելաւ այս ձայնին պատճառը իմանալու։

Գեղեցիկ համազգեստներ կրած երեք ձիաւոր կեցած էին եղերքը, որոնց քով փող մը կը գտնուէր։

Իլմէնը նոյնը ըրաւ և ջուրէն անցաւ ձիաւորներուն առջեւ որոնք իրենց կարգին առաջ եկան։

Գէտին գրեթէ կէս տեղը, չորս ձիաւորներ մէկ եկան ու ողջունեցին զիրար։

—Ի՞նչ կ'ուզէք, հարցուց Իլմէն։

—Գնա ըսէ, ըսաւ ձիաւորներէն մէկը, Օգաղներու Թօքի կոչած մարդուդ թէ Շիլիական բանակէն գլխաւոր պաշտօնեայ մը բանակցութիւն ունենալ կ'ուզէ իրեն հետ։

Հնդիկին աչքը փայլեցաւ այս էնսիւլթին վրայ, բայց գրեթէ անմիջապէս անզգամ դէմք մը առնելով։

—Երթամ հասկամ, տեսնենք մեր Թօքին տրամադիր է ձեզի ընդունելու, ըսաւ արհամարհանքով, կը կասկածիմ թէ չի պիտի ուզէ մարդ ընել ձեզ։

—Անպիսան, փութա ինծի հաղորդել եթէ ոչ...

—Համբերող եղիր, Տօն Կէէկօռիս, յանուն երկնքին, պառաց երկու պաշտօնատարներէն մին մինչամեալով։

Իլմէնը հեռացած էր։

Քանի մը վայրկեան եւքը, գեղեցիկերքին նշան ըրաւ Շիլիցիներուն որ առաջանան։

Անթինաուէլ, շուքի մը տակ նըստած, և իր ամէնէն անձնուէր Իլմէնները հինգ, վեցէն չրշապատուած կ'սպասէր։

Երեք պաշտօնատարները իրեն առջեւը կանգ առին և ձիերուն վրայէն վար չիջան։

—Ի՞նչ կ'ուզէք, ըսաւ խիստ ձայնով մը։

—Մարիկ ըրէք խօսքիս ու լաւ ուշադիր եղէք, յարեց Տօն Կէէկօռիս։

—Խօսեցէք բայց կարճ խօսեցէք, յարեց Անթինաուէլ։

Տօն Կէէկօռիս արհամարհանքով ուսերը թօթուեց։

—Տօն Թասէօ որ Լէօն ձեր ձեռքերուն մէջ է ըսաւ։

—Այո, այն մարդը որուն անունը կուտաք իմ բանտարկեալս է։

—Շատ լաւ, եթէ վաղը ժամը երեքին անիկա մեզի չի վերադարձուի, ողջ առողջ մեր իշխանութեանը տակ եղած ուժերուն բանտարկեալներ պիտի մնանին, գեղեցիկերքին վրայ։

—Ձեր ուզածը ըրէք, այս մարդը պիտի մնանի յարեց պաղարիւնութեամբ ես մէկ խօսք ունիմ երդում ըրած եմ դինքը մեռցնելու, պիտի մեռցնեմ։

—Վա՛յ, ասանկ չէ՞, ես ալ, Տօն Կէէկօռիս Բէռալթա, կ'երդնում որ հիմա ձեզի ըսածս պիտի դործադրեմ։

Եւ անմիջապէս հեռացաւ իր երկու ընկերներուն հետ։

Անթինաուէլին ըրած սպառնալիքին մէջ յոխորտանքէ զատ ուրիշ բան մը չի կար։ Եթէ հպարտութիւն չունենար, խոստացումը պիտի ընդհատեր, որովհետև գիտէր թէ ոչ Կէէկօռիս չի պիտի վարանիր սպառնացածը ընել։

Անթինաուէլ յետոյ իր վրանը դնաց։

Լէնտա, անկիւն մը նստած կը խորհէր, մինչ Տօնա Ռօզարիօ կը քնանար։

Ի տես մանկամարդուհին, Անթինաուէլ յուզուեցաւ, բայց արիւնը կատաղութեամբ լեցուեցաւ իր սիրտը և խոյանալով անոր վրայ, հմայոյր մը գրպնդեց անոր կիսաբաց շրթունքներուն։

Տօնա Ռօզարիօ ընդոստ արթնցաւ և սոսկումի աղաղակ մը փրցնելով, վրանին միւս ծայրը ցատկեց, եւ խոր նայուածք մը նետեց շուրջը, կարծես թէ օգնութիւն մը դտնելու յուսով։

—Ի՞նչ կը նշանակէ աս, պառաց բարկութեամբ, ա՞րդեօք այս սոսկումը կ'ունենաս։

Ու քանի մը քայլ առնելով մօտեցաւ անոր։

—Մ'առաջանաք, մ'առաջանաք, պառաց։

—Ինչո՞ւ այս ծամածռութիւնները, դուն իմս ես. ուզես չուզես, պէտք է որ իմ իզձերս գոհացնես։

—Երբէք,

—Դիտցիր որ քու արցունքներդ ալս չեն յուզեր, կ'ուզեմ որ դուն իմս ըլլաս։

Ու վճռապէս դէպի անոր առաջացաւ։

Լէնտա, իր խորհրդածութեանց մէջ ընկղմած, կը թուէր իր շուրջը անցած դարձածին վրայ տեղեկութիւն չունենալ։

—Տիկին, տիկին, պառաց մանկամարդուհին իր կողմերը ապաստանելով, յանուն երկրի վրայ գոյութիւն ունեցող նուիրական բանին, պաշտպանեցէք զիս, խնդրեմ։

Լէնտա գլուխը թօթուեց պաղարիւնութեամբ նայեցաւ անոր և չոր ու ցուրտ դէմքով մը որ սոսկումի մէջ ձգեց մանկամարդուհին,

—Թերի ըսած չէ՞ թէ աս բանները պիտի ըլլան, ըսաւ ետ մղելով զանի, բաղդդ աս է եղեր։

Տօնա Ռօզարիօ քանի մը քայլ առաւ և

—Օհ։ պառաց, անիծեալ ըլլատ անսիրտ կին։

(Շարունակելի)

ԼՈՒՂԼԷԹԻ ՆԱՃԻ

Այս ամենակարեւոր և անզգալ[...] բառարանը որ հնագոյնս Մուսա[...] Նաճիր հեղինակութիւնն է, ամբողջ[...] վին տպուած և քիչ մը հանդարտ[...] կրկին տպագրութեան արժանացուցի[...] Մուսալիմ Նաճի իր ունեցած բազ[...] կողմանի ճշմարտութեամբ ամբողջ[...] ծառայութիւններ մատուցած է թարգ[...] լեզուին ու գրականութեան, որ իր[...] ամ՝ իր անունը խորին յարգանք[...] յիշուի այսօր թէ բոլոր Օսմանցիներ[...] և թէ արեւելքի լեզուներով հետաքրքրող օտարազգի նշանաւոր անձ[...] ւորութիւններէ։ Հանգուցեալ հեղի[...] կին այս գլուխգործոցն որ թուրքերէն[...] զուն մէջ գործածուած Արաբերէն[...] Պարսկերէն և ուրիշ լեզուներէ [...] նուած բառերու և տեղերու իմաստ[...] գործածութեան եղանակները կը բա[...] ատրէ սահուն, պարզ եւ հասկան[...] ոճով մը, կ'արժէ որ մեր ազգի [...] բոլոր վարժարաններուն մէջ, թարգ[...] լեզուի բոլոր ուսուցիչներն ու ուսան[...] նողներն պէտք է մէկ մէկ օրինակ [...] ձեռին ունենան անկէ։ ԼՈՒՂԼԷԹԻ [...] ՃԻՆ լաթակաղմ կը ծախուի ոսկի [...] զեղուած գնով և միմիայն 35 գրանց[...] կանի (գուն գինն է 40)։ Դասատուներ[...] համար՝ փոխադրութեան ծախքն է [...] դահեկան։ Դիմել Ասքեր գրատան, [...] պը Ալի ճատտէսի թիւ 44։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ 1853 ԱԵՊՏ. 26ԻՆ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 1.150 030 616 ՖՐԱՆՔ — ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Գերմանիոյ ամէնէն հզօր ընկերութիւնն է — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 387.440.000 ՖՐԱՆՔ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, ոժիտ, արկած, ցկեանս Բոլոկ, և այլն։

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, չորս տարեկան փոքր վճարումներով։ — (Փիլենոն պայմանագրը կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

ԱՐԿԱԾԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈՓԻՆԱՅԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ, ԹԻՒՆԷԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ եւն. որկածներու դէմ, այխարհիս ամէն կողմը և ամբողջ կեանքի տեւողութեան ժամանակ, օրինակի համար, չորս տարեկան՝ փոքր վճարումով մը, այսինքն Մէկ ՖՐԱՆՔ[...] և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (որ կ'ըլլայ 52 ֆրանք) այսպէսով ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր. մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ Է՝ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱ. ի Պոլիս — ՌՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷ, ԴԵՐՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱՆ

ԼԻԱԶՈՐ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՑԻՉ՝ ՄԻՀՐԱՆ ՍԻՆԵՄ-ԳԱԼՖԱՆԵԱՆ

Պոլիս Դարբրնոցոցու խան թիւ 45 եւ 45 bis։

ԻԼԱՆ

Թէլէկրաֆ վէ Բօսֆա նէզարէթը ալիէսի իզլամլըյա Տէրսաատէթ վէ Ղալաթա վէ Սիրքէճի բօսֆանանէլէրինին վէ Պէյօղլու Թէլէկրաֆխանէսինտէ մէվճուտ պուլունան հուսպուրլարը թամիր վէ թէտիրիլլէ մահէլլէրինէ վաղը վէ թէպտիլի լազըմ կէլէն պօրուլարը միճէտտէէն իմալը մէվզիի միւնազասա վաղ օլունտուղունան, իմալընա թալիպ օլանլար՝ չէրիֆի միւնազասայը անրաուլ բէյ սօրմագ իւզրէ 100տէ օն թէկմինաթը նազտիլ վէ եախսա Տէրսաատէթ Թիճարէթի օտասրյա մուզավէլաթ մուհարրիրլիկինտէն մուստտազ քէֆալէթը գավիյէլէրինի համէյէն ճումատան մասաա պէհէրլիին Թէլէկրաֆ վէ Բօսֆա նէզարէթի մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

6 Իյլուլ 1319

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Ա. ՍԲԿԱՃԵԱՆ

ՓՈՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ Է

Բեռա, Մեծ Փողոց, Աղա Ճամի, Լիւքսենպուրկ Դաճեի ոտ, թիւ 124

ԱԿՌԱՑԻ ԵՒ ԼԻՆՏԻ ամէն տեսակ հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Փրստած ակռաները անվնասապէս և առանց ցաւի կը հանէ և ի հարկին հատատապէս կը լեցնէ։

ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ դրութեամբ ոսկի՝, քառչուի և վլաթինի վրայ ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը շինէ, բնականին յար և նման անմրցելի առաւելութիւններով օժտուած։

Վերջապէս բերնի և ակռայի վերաբերեալ ամէն կոտորեալ դարման կարելի է դտնել Ա. ՍԲԱՃԵԱՆԻ դարմատուն մէջ։

ԴԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՈՅՑԵԼԻ

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 2էն 10 (ը. բ.)։

Ա Զ Դ

«Դիտակի Մատուցութիւնք Տօնական Օրերու Հայ. Ս. Եկեղեցւոյ լոյժ չոհկան և օգտակար գրքոյկը, որ արժանի է ընթերցման մասնաւորաբար Մեծ Պասոց օրերուն, կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Մէրճան, Եաղրզ խան, թիւ 10, Առաքել էֆ. Գարրիէլեանի գրասենեակը։ Գինն՝ 5 ղ.։ Մէկ անգամէն 5 օրինակ գնողին 1 հատ նուէր կը տրուի։ Հասցէին կը վերաբերի ողորմելի հեղինակին այրի տիկնոջ և իր որբերուն։

Տէր եւ Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ԵՐԱԺՇՏԱՍԷՐՆԵՐՈՒՆ

ՋՈՒԲԱԿԻ ԴԱՍ

ԱՀԱՐՈՆ ԷՖ. ՄՍԷԼԵԱՆ

Զուբակի ծանօթ և տարածեալ վարպետը որ իր ընակարանը Սկիւտար հաստատած է դիւրութիւն մը տալու համար Մարդիգիւղի իր բազմաթիւ աշակերտներուն և այլակերտուհիներուն, կը ծանուցանէ թէ, հինգշաբթի կէս օրէն մինչեւ ուրբաթ իրիկուն Մարդիգիւղ կը դտնուի։

Իր մասին տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Սրտամոյզ ճատէսի, Ստեփան էֆ. Թէրզեանի կեդրոնական դեղարանը։

Երաժշտասէրներուն համար տիկայ յարմար առիթ մըն է օգտուելու երիտասարդ նուագահանին գնահատուած կարողութիւններէն։

ԹՕՂԼԵՒ ԹՈՒԱՆՍԷ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՄԲ Պ. ԺԻԼ ՖՕՌԻ

Ֆրանսական երկրորդական վարժարան

Դասաւանդութիւն հայերէն լեզուի։

Վարժարանը պիտի ունենայ այս տարի առեւտրական և կառավարական պաշտօնատանց ու այլ դրասենեակի վարչական գիտելեաց (ուսուլի խարէ) նոր ճիւղ մը, յատուկ դասընթացքով

Բերայի վարժարանը պիտի բացուի Դշ. 10/23 Սեպտեմբերի։

Գալաթայի (Մօտա) վարժարանը պիտի բացուի Բշ. 8/21 Սեպտեմբերի։

Աշակերտագրութիւնը պիտի սկսին Բշ. 25/7 Սեպտեմբերի։ 5—20

ՌՈՊԵՐԴ ՔՈԼԵՋ

Վարժարանին յառաջիկայ տարեշրջանը պիտի սկսի Սեպտ. 2/15։ Կարգադրութիւններ եղած են նոր դիւրութիւններ տալու վաճառականական ուսմանց հարար։ Մնայուն բժիշկ մը, աշակերտներու առողջութեան, մարմնամարզներուն ու խաղերուն, ինչպես նաև վարժարանին ընդհանուր առողջապահական վիճակին վրայ կը հսկի։ Նախորդ տարուընէ սկսեալ՝ բացուած է նաև փոքր զիրոց յատակցեալ նոր շէնքը, ուր կ'ընդունուին մինչեւ տասի տարեկան աշակերտներ։ 12—15

ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ա. ՀԱՅՐԻՊՆԵԱՆ

Տարրական երկու կարգերու

Մինչեւ այսօր հրատարակուած աշխարհագրութեան դասագրքերէն մեծ մասով ծարրեր ուղղութեամբ յօրինուած և հնատիպքրական ու չահեկան ընթերցումներով համեմուած այս գրքոյկը կը լուսացուի թէ աշակերտներուն սիրելի դառնայ։

Գին 3½ ղրուշ, % 20 զեղչ

Կեդրոնատեղին՝ Մեծ Շուկայ, Սբրա Օսալար խան թիւ 26, Փարագրիչ Դրիգոր Խօզկանցի սենեակը։ 10—7

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Մէրքէճիւէ քնարն (Էճզախանէի Թիւրքիէ) նէկվր քիչարտնան գէրի կէսանէզկին ինթիզամ վէ տրգաթատան ալ իկդար օլունան քեռաքիլի էտվիկնէն խաչիսիլէթ վէ էհվէնիլէթինտան ալաալը չէհրիմդան էն մեքէմէլ էճզախանէսի օլուգ, ամիկերլէրինէ նիւմանէի իմնիսաալ օմագ չէրեֆինի իպրազ իթմիշ տիր. պու տրգաթի վէ ինթիզամա մանզամ օլան թէհլիգէի վէ նէզաֆէթի մանէլէսի քի էճզախանկէլէնէ ասլը նազարը էհէմմիյէթէ ալընաճագ մէվզուատան պայլըճասը տրը. ամանին միւսելլիմ վէ ռէվվիրը բէսանլէնին տախի մուստտազ օլագ։ Իւզրէ պուլուտտա քէմալը իլէ ճարի տիր. պու կիպի պիր թէհլիգէնին պէնճ թահլիլատ իգթիտասէն պուրտուհա նասսլ մանլամ իսէ, էվրօքառատա օ աէրէնէ մարուզ տրգ մուսթիլէյ պէանէը թնատաա վիւճատը քանալի հէր նէ վար իսէ, անը քէմալը իրիճատ իլէ պիրթանէրի աթրպպատա իրդար մէ պէնայէն ալէյ աթրպպատի մուսթիլյա հիմմին իլլէրինի պիր գաթ տտա թէհլիլ իթմէքտէ օլտուղը կիպի մէրի օլան մատէնի նէպատի հէր նէվ մէվճուտ ատախ թոշնուտխանի էէլպ էղլէմէյտիր։

Մէղքիր էճզախանէտէ քեսֆիֆէի իլէր վէ էմրգատա քեսպը իսթիսատ թատ Քիլիմի մէյտիրը աթրուպա հէր կէսն եվգաթը մուսայիէտտ հազրը պուլունարդաղը կիպի գիւքիր ու իսնատ մտատուտ օլտագ իւրդէ տէ մուայէնէքանէլէր վէվնուա տրը, էճզախանէտ պուլնան ալէաթ վէ էտվիարը գէնինիչէոիրն միւքէմմէլիյէթի սէպպի իլէ եէկեանէ ամէնիմէյէ չան օլան (թոռնիլիանան) իսէ ճանիպը հիւքիմէթէ Ամերիկէն էվրօքառատ ազագ սէնէ թահրիր իթարիւտիքտէն տոնրա իւրգ ակթա օլգանդա քիմիական տիրլիմ մասրնը Խրազ իրէ չէրիմդէ ավտէթ իթմիշ օլան Մէքքէկը Թրպիլի Շահանէ քիմիական մուայիմէրինանէ Տօքթոր Անմէտ Հիւսէյին պէյին նէտաբ իգթիտար վէ քիմիլէթինէ թէսլիմ փարմիշ տիր. մուհարիրէյին ֆէնտը թահլիլատ իգթիտարը պուրտուհա նասսլ մանլամ իսէ, էվրօքառատա օ աէրէնէ մարուզ տրգ մուսթիլէյ պէանէը թնատաա վիւճատը քանալի հէր նէ վար իսէ, անը քէմալը իրիճատ իլէ պիրթանէրի աթրպպատա իրդար մէ պէնայէն ալէյ աթրպպատի մուսթիլյա հիմմին իլլէրինի պիր գաթ տտա թէհլիլ իթմէքտէ օլտուղը կիպի մէրի օլան մատէնի նէպատի հէր նէվ մէվճուտ ատախ թոշնուտխանի էէլպ էղլէմէյտիր։ 8—8

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

ПРАВДИН МАРКА ОРЕЛЪ ОРИГИНАЛЬНІЙ ОРЕЛЪ МОНОПОЛЪ

պատիւ ունին ծանուցանել իրենց յարգոյ յաճախորդաց թէ, վաճառատան բազմազան տեսակներու վրայ այս տարի աւելցուցած են նաև առաջնակարգ լաստիկ կալոշներու ճոխ մթերք մը, վերը ցուցուցած մուրքայով, որ տեսակի ազնուութեան, տոկունութեան և ժամանութեան տեսակէտով անմրցելի է։

Կը ծախուի միմիայն մեծաքանակ, այսինքն՝ մնտուկով։

Գուսանները պայմաններու և գիներու մասին տեղեկութիւն ուղղուները կրնան դիմել նամակով իրենց հասցէին

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս, Մարբուճնըլար, թիւ 4—6

ՊԱԼԳԱՆ

ԱՍՖԵԱՏԱ ՄԻԼԻԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԵՐՄԱՑԷ, ԻՆՃԻՃԵԱՆ, ԻՆԼՄԻՆԱՅԻ ՖՐ. 7500000

1893տա մէջ իւր իրեն ստացուց սիկուրթատը պէտէլի ֆրդ. 19,534,276
» » հաւելեալ » » » 160,267,203
» » բրիմի » » 1,433,965

Ներկայ Իսլամի մէջ յօռանգաւոր իրենն միւթէսիլ ղերիտի իլէ սիկուրթա ագամ իսէր

Նանէնա դարուն հէր նէվի պիտա վէ էշեա իւզերինէ սիկուրթա ագամ իսէր։

Նանէնա դարուն հէր նէվի պիտա վէ էշեա իւզերինէ սիկուրթա ագամ իսէր։

Նանէնա դարուն հէր նէվի պիտա վէ էշեա իւզերինէ սիկուրթա ագամ իսէր։

Հիսաբատրանա՝ 1896տա 18½%, 1897տէ 18%, 1898տէ 18%, 1892տա 16% թէմէթթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

(Ցերտատատիրատ Գրիգոր Լիմնէ,
Շերքէքիրն Պանքէրլերը) Անկլօ Աւոթրիան Պանգ,
(Ոսկիատա Գանգ Նոսխանալ Պիւլկար։
Թաշրալար իչին միւատիա վէ միւթէ- Թիւրքիա իչին ուսուտի ուսէէրէ
պէր քէֆալէթի ատէնդիլեր սրանցլարդր ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա, Թանթարան խան, Պանք Օթթօման գարշուսընատա

ՏՊԱՐԱՆ

ՆԵՐՍԷՍ Գ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ-ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿԱՋՄԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս, Սուլթան-Համամ, Դարբրնոց-Օղլու խանիկդէմ Տիգրանեան խան

Ծանօթ Տպարան, յարգոյ հասարակութենէն վայելած հաճակրանքէն քաջալերուած, այս անգամ բերել առած նորանոր մեքենաներու շնորհիւ պատրաստ է ամէնէն դժուարագոյներն իսկ գործադրել։

ՄԱՔՈՒՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. ԵՒ ԱՆՀԱՄԱՍԱԼԻ ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տպագրութիւնք մէջ կը պատրաստուին, նամակագրութիւններ, պատգամագրութիւններ, գրքեր, հարաբերական գրութիւններ, գրաքարոզիչներ՝ ամէն լեզուներ, ինչպէս նաեւ վաճառականաց վիճակագրութիւն, տպագրութիւն և կազմի վերաբերեալ ամէն տեսակ գործեր։

«Մանգաղ» կը պատրաստուի կէս ժամուան մէջ

1000 նամակագրութիւն 10 ղրուշ, 100 այցեքարտ 5 ղրուշ

100 դրս.ի ապատրանքներ ընդունիլ մէկ տուփ այցեքարտ կը նուիրուի։

Գաւառներէ եկող ամէն յանձնարարութիւն փութով և դիւրամատչելի կերպով կը կատարուի։

ՏՕՔԹԷՕՐ

ԱՍԼԱՆԹԷՆ ՆՍԼԻՆ

ԲԱՐԻՒ ՄԷՔԹԷՂԸ ԹՐԹՈՒՆԷՑԻ

ՑԻՊԼՕՄԱԼԸ

Տօքթէորը մուտքէյէ հր կիսնի Օղլունտա, Քիւչիւք Բարմաք Գապը պիր նօմէրօյը մուայնէխանէ։ Լոյսերէն ուէն սօնրա Ալաֆր. 1ուն մի գրանց խառնթէկեանը գտալ իւէլ։

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

Ա.Տ.Ա.Մ.Ն.Ա.Բ.Ո.Ց.Ի

Պոլիս, Պանչէ Գարու, Պիկ Պիր Զէնգինի դիմաց

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն տեսակ կանուխ կը գտնուի Սիկիսարի ճատիչէ։ Տողամաճը փոքրոց իր կարանը։ Ամէն օր 3—11 դիմել Պանչէ Գարու, Պիկ-Պիր-Զէնգինի դիմաց։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

ՅԱՆԶՆԱՐԱՐԵԼԻ ԴԵՂԱՆ

Ամէն անոնք որ կ'ուզեն մէջտեղ և զօրաւոր դեղեր ունենալ, և իրենց դեղագիրները պատրաստել տալ խնամքով և ճարտարութեամբ պիտի դիմեն Գարբգիւղ նամակատան ճամբուն վրայ, Մէհմէտ Հոջայ գրքերուն։

ՇԻՒԴՐԱՆ ԴԵՂԱՆԱՆ

Մէհմէտ Հոջայ էֆ. որ վաղագործ մըն է, մեծ խնամք տանի իր այդ դեղարանը կատարելագործելու և նախանձելի վիճակի հասցնելու. այնպէս որ վերջերս ստացած նոր դեղերու իր մոլեռանդ հիւանդներուն հետ։ Այսօր թէ գիտի և թէ պատրաստուած դեղերու տեսակէտով կը մրցի մեծ դեղարաններուն հետ։

ԸՆԹԱՑՔ ՆԱԽԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

Աշխատասիրութիւնքի Գ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

1. Բնական, Բաղ. և Տնտեսական Համառօտ Աշխարհագրութիւն Դասընթացքներու համար։ Գին 100 փարայ։

2. Բնական, Բաղաքական և Քաղաքական. Աշխար. Մինչեւ Դասընթացքներու համար. Երդ. տպագրութիւն։ Գին 4 ղրուշ։

3.— Բնական, Բաղաքական և Տնտեսական Աշխարհագրութիւն Բարձրագոյն Դասընթացքներու համար, Երդ. Տպագրութիւն։— Գին 6 ղրուշ։

Ուսումն. Յորդորդ Կրթական Խրատներ և մանկավարժական նորագոյն գիւրուսոյց մեթոդներով պատրաստուած դասագիրքերը որոնք ընդհանրապէս գնահատութեան արժանացած են, գտնուին բոլոր գրավաճառաց և նոյնպէս քով, և կը ծախուին շատ էժան հացուցիչ գնդերով։